

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 54)
landbrugsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	12. oktober 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 19. oktober 2001 –
dagsordenspunkt rådsmøde (landbrugsministre) den 23. oktober 2001 – vedlægges
Fødevareministeriets notat over de punkter, der forventes optaget på dagsordenen for
rådsmødet.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri *Folketingets Europaudvalg*

2. afdeling, 1. kontor

Den 11. oktober 2001

LFM 0561

AKTUELT NOTAT

Rådsmøde (landbrug) den 23. oktober 2001

1. BSE

- Status.

KOM dok. foreligger ikke.

Drøftelse.

Side 4

2. Zoonoser

Rapport til Europa-Parlamentet og til Rådet om målene for gennemførelse af kontrollen og forebyggelsen af zoonoser ledsaget af:

- forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF samt
- forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af salmonella og andre fødevarebårne zoonotiske agenser, og om ændring af Rådets direktiver 64/432/EØF, 72/462/EØF og 90/539/EØF.

KOM (2001) 452 endelig.

Præsentation.

Side 6

3. Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om evaluering af aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler.

KOM (2001) 444 endelig.

Præsentation.

Side 17

4. *Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets direktiv 70/524/EØF om tilsætningsstoffer til foderstoffer for så vidt angår tilbagekaldelse af godkendelse af visse tilsætningsstoffer.*

KOM (2001) 450 endelig

Vedtagelse.

Side 20

5. *Oksekød*

Markedssituationen.

KOM dok. foreligger ikke.

Drøftelse.

Side 23

6. *Eksportrestitutioner til slagtedyr.*

(Anmodning fra den tyske delegation).

KOM dok. foreligger ikke.

Drøftelse.

Side 27

7. GMO

- Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer.

KOM (2001) 425 endelig.

- Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om sporbarhed og mærkning af genetisk modificerede organismer og sporbarhed af fødevarer og foder fremstillet af genetisk modificerede organismer og om ændring af direktiv 2001/18/EF.

KOM (2001) 182 endelig.

Præsentation.

Side 29

8. *Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til på vegne af Det Europæiske Fællesskab at forhandle revisionen af den europæiske konvention om beskyttelse af dyr under international transport.*

KOM dok. foreligger ikke.

A-punkt.

Side 41

9. Vedtagelse af Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om etablering af mindstekrav for beskyttelse af svin.

KOM (2001) 20 endelig

A-punkt.

Side 44

10. Vedtagelse af Rådets direktiv vedrørende EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest.

KOM (2000) 462 endelig.

A-punkt.

Side 53

11. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) Nr. 723/97 om gennemførelse af medlemsstaternes aktionsprogrammer inden for kontrol med udgifter der påhviler EUGFL, Garantisektionen.

KOM (2001) 308 endelig BIND I/II

A-punkt.

Side 55

12. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 2262/84 om særlige foranstaltninger inden for olivenoliesektoren.

KOM (2001) 455 endelig.

A-punkt.

Side 57

13. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) nr. 404/93 om den fælles markedsordning for bananer.

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG) 23. OKTOBER 2001

1. BSE

Den seneste udvikling i situationen.

KOM dok. foreligger ikke.

Nyt notat.

Baggrund

På mødet den 23. oktober 2001 i Rådet (landbrug) forventes på ny en drøftelse af status for situationen omkring BSE, herunder om BSE hos får.

Efter Rådsmødet (landbrug) i juni 2001 har Kommissionen vedtaget 2 ændringsforordninger, som tilpasser og ajourfører TSE-forordningens bilag. TSE-forordningen og de 2 ændringer trådte i kraft den 1. juli 2001.

Ændringerne indebærer bl.a. følgende:

- En midlertidig forlængelse af foderforbuddet for animalsk protein (bl.a. kød- og benmel).
- Udsættelse for ikrafttræden af samhandelsbetingelser og krav over for tredjelande om særlige forholdsregler overfor BSE indtil landene har haft mulighed for at blive klassificeret vedr. BSE-risiko i henhold til TSE-forordningen.
- Nedsættelse af aldersgrænsen for testning af risikodyr fra 30 måneder til 24 måneder. Denne ændring har ikke indflydelse på det danske program, da aldersgrænsen i forvejen var fastsat til 24 måneder.

- Testning af samtlige selvdøde dyr for en periode af foreløbig ét år.
- Fastsættelse af EU-regler for nedslagning af dyr i forbindelse med BSE-fund. Reglerne indebærer obligatorisk nedslagning af fødselskohorte og afkom to år tilbage i tiden fra det smittede dyr. Afhængig af epidemiologi og sporbarhed af dyr kan nedslagning af hele besætningen fraviges. Endvidere indebærer reglerne, at slagtedy, som ved hurtigst på slagteriet findes BSE-positiv, straks skal destrueres som specificeret risikomateriale. Slagtedyret i den sam me slagtelinie før og de to slagtedy efter det positive slagtedy skal ligeledes destrueres.
- Reduktion i antallet af slagtedyrsundersøgelser i Østrig, Finland og Sverige, som følge af at der ikke er konstateret BSE i disse lande ved de hidtil gennemførte undersøgelser.
- Krav om testning af mindst 50.000 kreaturer i UK for at opnå et bedre epidemiologisk overblik. Alle kreaturer over 30 måneder i UK skal fortsat destrueres.
- Mulighed for at de enkelte medlemslande på frivillig basis kan teste normale slagtedy under 30 måneder. Testningen må ikke medføre handelshindringer.

TSE-forordningen opstiller endvidere krav til overvågning af scrapie hos får og geder. Denne overvågning skal iværksættes senest 1. januar 2002. Fødevaredirektoratet arbejder på at iværksætte overvågningen i løbet af efteråret 2001 i Danmark.

Der betales max. 15 EURO i EU-tilskud til dækning af udgifter til testkit og laboratoriereagenser for test af risikodyr og normale slagtedy.

Det bemærkes, at der er konstateret det første tilfælde af BSE i kvæg i Grækenland. Det er herefter kun EU-landene Østrig, Finland og Sverige, som ikke har konstateret tilfælde af BSE.

Konsekvenser

Statusdrøftelsen om BSE har ingen umiddelbare konsekvenser.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Status for BSE har været forelagt Folketingets Europaudvalg (forhandlingsoplæg) den 1. december 2000, (orientering) den 26. januar 2001 samt (forhandlingsoplæg) den 23. februar 2001, jf. aktuelt notat af 30. november 2000, 18. januar 2001, 1. februar 2001 samt supplerende aktuelt notat af 19. februar 2001 (oksekødspakken). Orienterende notat om udfaldet af mødet i Forvaltningskomitéen for Oksekød den 12. december 2000 er fremsendt den 15. december 2000. Orienterende notat om udfaldet af mødet i Den Stående Veterinærkomité den 7. februar 2001 er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2001. Sagen har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 20. marts, den 20. april, den 18. maj, den 15. juni 2001 og den 20. juli 2001, jf. aktuelt notat af henholdsvis 8. marts, 17. april, 10. maj, supplerende aktuelt notat af 17. maj (oksekødspakken), aktuelt notat af 8. juni 2001 og 12. juli 2001.

• Zoonoser

Rapport til Europa-Parlamentet og til Rådet om målene for gennemførelse af kontrollen og forebyggelsen af zoonoser ledsaget af:

- **forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF samt**
- **forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af salmonella og andre fødevarerborne zoonotiske agenser, og om ændring af Rådets direktiver 64/432/EØF, 72/462/EØF og 90/539/EØF.**

KOM (2001) 452 endelig.

Revideret genoptryk af grundnotat af 30. august 2001. Ændringer er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 452 af 1. august 2001 fremsat forslag til:

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser, om ændring af Rådets beslutning 90/424/EØF og om ophævelse af Rådets direktiv 92/117/EØF,

og

Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af salmonella og andre fødevarerborne zoonotiske agenser og om ændring af Rådets direktiv 64/432/EØF, 72/462/EØF og 90/539/EØF.

Forslagene er fremsat med hjemmel i TEF artikel 152 og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagning i EF-Traktatens artikel 251, da forslagene vedrører veterinærforhold og berører folkesundheden.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Fødevarers frie bevægelighed i det indre marked betyder, at effektiviteten af en medlemsstats programmer til bekæmpelse af zoonoser begrænses, hvis der i andre medlemsstater er højere infektionsniveauer. Medlemsstaternes forskellige prioriteringer af indsatsen mod zoonoser har desuden ført til ulige konkurrence mellem medlemsstaternes virksomheder.

Fødevarerministeriet vurderer, at en prioritering på fællesskabsplan og en samordnet indsats er nødvendig for at sikre lige konkurrencevilkår og vil reducere risikoen for fødevarerborne sygdomme.

Formål og indhold

De aktuelle regler i EU om zoonoser er fastsat i direktiv 92/117/EØF af 17. december 1992 om beskyttelsesforanstaltninger over for specifikke zoonoser og specifikke zoonotiske agenser hos dyr

og i animalske produkter for at forhindre levnedsmiddelbårne infektioner og forgiftninger. Direktiv 92/117 er senere ændret flere gange.

Direktivet omhandler overvågning, rapportering og bekæmpelse af zoonoser. I henhold til reglerne om overvågning har Kommissionen siden 1994 årligt udarbejdet en rapport om tendenser i og kilder til zoonoser. De fastsatte mål for indsamling af epidemiologiske data til rapporten er år for år blevet nået i stadig højere grad. Imidlertid er overvågningssystemerne ikke harmoniserede for alle zoonoser, og det er derfor stadig vanskeligt at sammenligne udviklingen mellem de enkelte medlemslande.

Regler om bekæmpelse af zoonoser i direktiv 92/117 omhandler kun bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende fjerkræflokke og opdræt hertil. Danmark har som et af forholdsvis få EU-lande opfyldt alle tidsfrister og krav i direktivet. En række EU-lande har derimod enten ikke opfyldt direktivets krav vedrørende denne bekæmpelse, eller har væsentligt overskredet de tidsfrister, som er fastsat i direktivet.

Kommissionen anfører, at til trods for, at en række lande ikke har gennemført det gældende zoonosedirektiv, kan der i Fællesskabet iagttages en øget opmærksomhed på forekomsten af zoonotiske agenser. Der er sket en positiv udvikling i samarbejdet mellem de myndigheder i de enkelte medlemsstater, som har ansvaret for bekæmpelse af zoonoser. Den hidtidige overvågning har således vist en stagnation eller endda et fald i visse medlemsstater i forekomsten af salmonella. Antallet af zoonotiske sygdomstilfælde hos mennesker udgør dog stadig et stort samfundsproblem i EU, idet antallet af salmonellainfektioner fortsat er højt, ligesom problemer med en række "nye" zoonoser er stigende.

Det uensartede niveau for salmonellabekæmpelse i de forskellige medlemsstater giver problemer med samhandlen, idet det er vanskeligt for lande med høj status at bevare denne status ved fri samhandel, ligesom det giver konkurrencemæssige uligheder imellem medlemslandene.

Det samlede forslag til foranstaltninger mod zoonoser

Kommissionen har på den baggrund fremsat forslag til et direktiv, som omhandler overvågning af både fødevarebårne og ikke-fødevarebårne zoonoser og zoonotiske agenser, samt forslag til en forordning, som omhandler bekæmpelse af salmonella og andre fødevarebårne zoonotiske agenser.

Forslaget er fremsat i overensstemmelse med Kommissionens hvidbog om fødevarerikkerhed, som blev vedtaget den 12. januar 2000 og bygger på principperne om risikovurdering, risikostyring og risikokommunikation.

Formålet med forslaget er at intensivere bekæmpelsen af zoonoser i EU. Intensiveringen skal foregå ved en forbedret overvågning af udviklingen i alle former for zoonoser samt ved bekæmpelse i primærproduktionen og eventuelt i efterfølgende led at nedbringe antallet af fødevarebårne zoonotiske sygdomstilfælde hos mennesker.

Intensiveringen af bekæmpelsen skal ske ved indførelse af nye principper i bekæmpelse i primærproduktionen og efterfølgende led i fødevarekæden, således at EU-reglerne i højere grad

fokuserer på mål for reduktion af patogener frem for detaljeret fastsættelse af bekæmpelsesprogrammer. Dette giver større mulighed for de enkelte medlemslande for at opstille egne bekæmpelsesprogrammer. Desuden udvides EU-reglerne til at dække alle led i kæden "fra jord til bord".

Med forslaget skal der sikres en mere ensartet og høj standard i alle medlemsstaterne, således at det indre marked kan fungere, uden at lande med høj standard tvinges til at indføre ensidige foranstaltninger af hensyn til at beskytte det niveau, de har nået.

Følgerne af forslaget på længere sigt forventes at blive en reduktion af sundhedsudgifterne i forbindelse med zoonotiske sygdomstilfælde hos mennesker, mindskelse af behovet for at anvende antibiotika til dyr og mennesker samt en øget eksport af levende dyr og fødevarer til verdensmarkedet som følge af eksportprodukternes dokumenterede højere standard.

Da zoonoser er årsag til meget høje udgifter for erhvervslivet og for samfundet som helhed, anfører EU-kommissionen, at der bør der ske en offentlig medfinansiering, herunder tilskud på EU-plan, således at bekæmpelsesindsatsen i de enkelte lande kan foregå på forholdsvis ensartede økonomiske vilkår. EU-finansieringen af de eksisterende programmer fortsættes uændret, men det vil blive taget op til overvejelse, om der senere skal ske en udvidelse eller ændring af finansieringen.

Kommissionen foreslår, at direktivet skal være gennemført i medlemsstaterne seneste den 1. januar 2003. Forordningen skal gælde fra den 1. januar 2003.

Forslag til direktiv om overvågning af zoonoser og zoonotiske agenser

Forslaget viderefører den overvågning, der er fastsat i det gældende direktiv, 92/117/EØF og omfatter i princippet alle zoonoser. Der er dog i anden forbindelse fastsat særlige regler for BSE, som derfor ikke er medtaget i forslaget.

Overvågningen skal foretages i primærproduktionen og om nødvendigt i andre led af fødevarerkæden. Overvågningen skal hovedsagelig ske ved de systemer, som er etableret i forvejen i de enkelte medlemsstater, men der indføres med forslaget procedurer for en fælles dataindsamling og grundlag for koordinerede EU overvågningsprogrammer af begrænset varighed. Desuden skal der ved overvågningen tilvejebringes data om antibiotika resistens. Forslaget kræver, at medlemsstaternes sundheds-, veterinær- og fødevarermyndigheder arbejder tæt sammen.

Der fastsættes krav om underretningspligt for fødevarerproducenter ved fødevarerudbrud af zoonoser og krav til myndighedernes undersøgelse af sådanne udbrud.

Desuden fastsættes krav til fødevarerproducenterne vedrørende opbevaring af resultaterne af undersøgelser for visse zoonoser og udlevering af oplysningerne ved anmodning fra den ansvarlige myndighed.

Medlemsstaterne skal, som hidtil, årligt udarbejde en rapport om tendenser i, og kilder til zoonoser. Rapporten skal sendes til Kommissionen og til Den Europæiske Fødevarermyndighed (nyoprettet

myndighed ifølge forslag til forordning om generelle principper og krav i fødevarerlovgivning (KOM(2000) 716 endelig).

Der fastsættes bestemmelser om udpegning af EU-referencelaboratorier og nationale referencelaboratorier og samordning af deres aktiviteter.

Direktiv 92/117/EØF ophæves, da området vil blive dækket af direktivforslaget og forslaget til forordning. Der fastsættes overgangsforanstaltninger, specielt vedrørende uændret fortsættelse af det finansielle tilskud til bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende hønseflokke og opdræt hertil.

Forslag til forordning om bekæmpelse af salmonella og andre fødevarerbårne zoonotiske agenser

Forslaget fastsætter rammer for bekæmpelse af fødevarerbårne zoonoser og mere detaljerede regler om bekæmpelse af særlige zoonoser. Indsatsen skal navnlig ske i primærproduktion, men også om nødvendigt i de efterfølgende led i fødevarekæden.

Forslaget giver hjemmel til i forskriftskomiteé-procedure på et senere tidspunkt at fastsætte mål for mindskelse af forekomsten af bestemte zoonoser. Man vil i første omgang opstille mål for salmonella. Når det nødvendige videnskabelige grundlag er tilvejebragt, vil det være muligt at opstille EU-mål for bekæmpelse af andre fødevarerbårne zoonoser, fx campylobacter og verotoksinproducerende E. coli.

Forslaget omfatter desuden regler for godkendelse af særlige bekæmpelsesprogrammer, som er udarbejdet af henholdsvis medlemsstaterne og fødevarerproducenterne, regler om bestemte bekæmpelsesmetoder samt regler for samhandel og import fra tredjelande.

Der opstilles krav til den ansvarlige myndighed med hensyn til udarbejdelse af bekæmpelsesprogrammer, indsamling af data og gennemførelse af regelmæssig kontrol hos fødevarerproducenterne.

På baggrund af indrapporterede oplysninger og hidtidige erfaringer vurderes de enkelte zoonosers betydning, og der fastsættes i forskriftskomiteé-procedure EU-mål for reduktion af forekomsten af visse zoonoser. Det skal ske indenfor en frist, som er fastsat i bilag I. Foreløbig fastsættes kun EU-mål for forekomsten af salmonella i visse typer af fjerkræproduktion og avlssvin.

Forslaget omfatter en større del af fjerkræproduktionen end direktiv 92/117/EØF, ligesom også salmonella hos svin er inddraget. Der er mulighed for at inddrage andre zoonoser på et senere tidspunkt. Det vil i givet fald ske i forskriftskomiteé-procedure.

Der opstilles krav til nationale bekæmpelsesprogrammer og krav om EU-godkendelse af disse. Programmerne skal overholde en række generelle krav med hensyn til struktur og indhold (bilag II, A) samt en række mere specifikke minimumskrav med hensyn til prøveudtagning og prøveinterval for fjerkræproduktion og svin til slagtning (bilag II, B-E). Programmerne skal desuden være af mindst tre års varighed.

Medlemsstaterne skal tilskynde fødevarerproducenter eller organisationer til at udarbejde bekæmpelsesprogrammer. Programmerne skal godkendes af den ansvarlige myndighed og kan kun godkendes, hvis de er i overensstemmelse med de nationale bekæmpelsesprogrammer, og efter at der er aflagt kontrolbesøg.

Ved samhandel skal oprindelsesflokke og –besætninger omfattet af bilag I kontrolleres for salmonella, inden der afsendes rugeæg eller levende dyr til andre EU-lande. Kontrol dato og resultat skal fremgå af de relevante sundhedscertifikater.

Ved import fra tredjelande skal tredjelandet være opført på tredjelandslisten og for at kunne forblive på listen skal tredjelandet have opstillet et tilsvarende nationalt bekæmpelsesprogram, således at der gives samme garantier, som ved import fra et EU-land.

Der opstilles krav til udpegning af referencelaboratorier og godkendelse af laboratorier, der deltager i bekæmpelsesprogrammer. Laboratorierne skal blandt andet anvende et kvalitetssikringssystem i overensstemmelse med EN/ISO 17025-standarden.

Medlemsstaterne kan ved undersøgelse for zoonoser omfattet af bilag I som udgangspunkt kun anvende metoder, som er anbefalet af internationale standardiseringsorganer eller er valideret som tilsvarende efter internationalt anerkendte regler. Andre metoder kan om fornødent godkendes i forskriftskomiteé-procedure.

Følgende tidsfrister for obligatorisk kontrol og certificering ved samhandel foreslås: Æglæggers, (S. enteritidis og S. Typhimurium) 1.1 2006. For slagtekyllinger (alle serotyper af betydning for folkesundheden) 1.1 2007, for besætninger af avlssvin (alle serotyper af betydning for folkesundheden) 1.1 2008.

Udtalelser

Udtalelse fra Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Lov om sygdomme og infektioner hos dyr (lov nr. 351 af 2. juni 1999), Lov om fødevarer m.m. (fødevarerloven) (lov nr. 471 af 1. juli 1998) og følgende bekendtgørelser:

- *Salmonella hos fjerkræ*
- Bekendtgørelse nr. 245 af 22. april 1999 om overvågning af Salmonella i fjerkræ og fersk fjerkrækød og om fund af multiresistent Salmonella Typhimurium DT 104.
- Bekendtgørelse nr. 984 af 2. november 2000 om overvågning for Salmonella i fersk fjerkrækød af slagtekyllinger.
- Bekendtgørelse nr. 74 af 6. februar 2001 om fjerkrækontrol.
- Bekendtgørelse nr. 366 af 23. maj 2000 om drifttabserstatning ved aflivning af høns i forbindelse med bekæmpelse af salmonella.

- Bekendtgørelse nr. 367 af 23. maj. 2000 om bekæmpelse af salmonella i konsumægshønsehold og opdræt hertil.
- Bekendtgørelse nr. 368 af 23. maj 2000 om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og opdræt hertil.
- Bekendtgørelse nr. 832 af 5. september 2000 om *ændring* af bekendtgørelse nr. 368 af 23. maj 2000 om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og opdræt hertil
- Bekendtgørelse nr. 869 af 7. september 2000 om indretning og drift af virksomheder med opdræt af hønniker i konsumægproduktion.
- *Salmonella hos dyr*
- Bekendtgørelse nr. 1225 af 18/12-00 om Salmonella hos kvæg og svin m.m.
- Bekendtgørelse nr. 123 af 05/03- 96 om salmonellose og fund eller serologisk påvisning af salmonellabakterier hos dyr.
- *Ornitose*
- Bekendtgørelse nr. 78 af 30. januar 1997 om ornitose.
- *Brucellose*
- Bekendtgørelse nr. 305 af 3. maj 2000 om brucellose.
- Bekendtgørelse nr. 1000 af 14. december 1995 om undersøgelse af får og geder for brucellose.
- *Tuberkulose*
- Bekendtgørelse nr. 306 af 3. maj 2000 om kvægtuberkulose.
- Bekendtgørelse nr. 28 af 14. januar 1997 om kvægtuberkulose hos hjortedyr
- *Rabies*
- Bekendtgørelse nr. 914 af 15. december 1897 om bekæmpelse af rabies.

Konsekvenser

Forslaget kan gennemføres uden lovændring. Det kan dog blive nødvendigt at revidere en række bekendtgørelser. Der skal udstedes nye bekendtgørelser, hvis der senere vedtages bekæmpelsesprogrammer for områder, som i dag ikke er dækket af gældende bekendtgørelser.

Det undersøges p.t., hvorvidt forslaget vil medføre øgede statslige udgifter til overvågning og bekæmpelse af zoonoser.

Erhvervet er aktuelt pålagt en række omkostninger i forbindelse med gennemførelse af bekæmpelsesprogrammer i Danmark. Det undersøges p.t., hvorvidt gennemførelse af forslaget vil belaste erhvervet yderligere.

I det omfang gennemførelse af bekæmpelsesprogrammer måtte føre til højere udgifter for erhvervet og dermed formentlig højere priser for forbrugerne, vil forslaget betyde en øget udgift for primær- og amtskommunernes udgifter til indkøb af råvarer til den offentlige forplejning. Et lavere infektionsniveau af zoonotiske agenser vil derimod medføre reducerede udgifter til sundhedspleje.

Et lavere infektionsniveau i de levende dyr i Fællesskabet forventes at reducere de samfundsøkonomiske omkostninger som følge af færre sygedage og hospitalsophold.

En samordnet indsats mod zoonotiske agenser forventes at øge beskyttelsesniveauet ved handel med levende dyr og rugeæg.

Det bemærkes, at det første zoonosedirektiv blev vedtaget i 1992. Danmark implementerede 1. januar 1994 zoonosedirektivet (92/117/EØF) ved Veterinærdirektoratets bekendtgørelse nr. 1022 af 15. december 1993.

Høring

Forslagene har været i høring i Det Rådgivende Fødevarerudvalg, §2-udvalget (landbrug) samt den bredere høringskreds som fastsat i medfør af Fødevarerlovens § 6.

Specialarbejderforbundet i Danmark har meddelt, at de støtter forslaget, og har i øvrigt ikke andre kommentarer til forslagene.

FDB tilslutter sig forslagene og finder de opstillede principper hensigtsmæssige. Af hensyn til forbrugerbeskyttelsen i Danmark i forbindelse med indtagelse af importerede kød- og fjerkræprodukter, mener man dog, at det er helt uacceptabelt, at de opstillede tidsfrister for salmonella bekæmpelse er så lange. FDB finder endvidere, at det må sikres, at tidshorizonten for obligatorisk kontrol og certificering ved samhandel afkortes væsentligt. Alternativt må Danmark sikres særstatus på linie med de ordninger der er for kød til Sverige og Finland. Endelig mener FDB, at forslagene også bør forholde sig konkret til andre zoonoser end Salmonella, herunder Campylobacter.

Fødevarerindustrien i Dansk Industri finder det rigtigt, at der sker en samordnet indsats i hele EU indenfor zoonoseområdet. I forslaget opstilles krav til nationale bekæmpelsesprogrammer, som skal godkendes i EU. Fødevarerindustrien finder det i den forbindelse rigtigt, at der tages udgangspunkt i de enkelte landes situation, så der bliver sat ind med bekæmpelse, der hvor problemerne er i de enkelte lande. Bekæmpelsen bør således baseres på risikoanalyser. Fødevarerindustrien har noteret sig, at der ved bekæmpelse af zoonoser bør ske en offentligt medfinansiering og herunder tilskud på EU-plan, således at bekæmpelsesindsatsen i de enkelte lande kan foregå på forholdsvis ensartede økonomiske vilkår. Fødevarerindustrien frygter imidlertid, at udgifterne til kontrol fortsat vil være uensartet i forskellige lande, og anfører i den forbindelse, at man i Danmark betaler for de faktiske kontroludgifter, hvilket kan være væsentlig højere beløb, end der betales i andre lande.

Forbrugerrådet mener overordnet set, at der på mange måder er tale om et ambitiøst og godt forslag, som kan medføre en forbedring af zoonosesituationen til fordel for forbrugerne i EU, hvis det gennemføres inden for en overskuelig fremtid.

Forslaget om systematiske indsamling af data og forslaget om inddragelse af resistensproblematikken samt at der lægges op til en øget åbenhed i form af offentliggørelse af data og rapporter mv. er positive tiltag og på mange måder en klar forbedring af det tidligere direktiv.

Forbrugerrådet finder imidlertid - i lyset af erfaringerne med den manglende implementering af det nuværende direktiv - at der er et stort behov for at tilføje direktivet sanktionsmuligheder over for lande, der ikke overholder de tidsfrister, direktivet måtte ende op med.

Forbrugerrådet finder endvidere, at det er beklageligt, at forslaget ikke tager højde for, at nogle lande i EU har implementeret det tidligere direktiv og dermed opnået væsentlige forbedringer. Forslaget giver således ingen "gulerod" i form af indrømmelser, særstatus eller handelsmæssig goodwill til disse lande. Det skaber en ulige konkurrence, som hverken gavner forbrugerne eller primærproducenterne. Problemet forstås af det meget lange tidsperspektiv, som direktivet har. Således kan der gå op til 10 år, før direktivets intentioner om forbedret fødevarer sikkerhed kan forventes opnået. Det er uacceptabelt, og tidsfristerne må efter Forbrugerrådets mening skærpes.

Forbrugerrådet anfører, at forslaget ikke indeholder en konsekvent "jord til bord"-strategi, men sigter primært på primærproduktionen. De efterfølgende led kan inddrages, men det fremgår ikke, hvornår det bør ske. Forbrugerrådet er for så vidt enig i vigtigheden af at begrænse og bekæmpe zoonoser i primærproduktionen som den grundlæggende strategi, men der bør i både overvågning og bekæmpelse lægges vægt på at inddrage hele "jord til bord"-kæden.

I modsætning til det tidligere direktiv stiller forslaget ingen krav til metoden, som skal bruges til forebyggelse / bekæmpelse af zoonoser. Der er dermed åbnet mulighed for at anvende "alternative" metoder som f.eks. vaccination. Vaccination kan forhindre udbrud af sygdom hos de fleste dyr, men da dyrene stadig kan være raske smittebærere, vil spredning af zoonoser stadig kunne forekomme og nå forbrugerne, hvorfor Forbrugerrådet finder metoden uhensigtsmæssig i denne sammenhæng. Men hvis vaccination alligevel anerkendes som metode, finder Forbrugerrådet, at der bør stilles krav om anvendelse af en metode, der kan differentiere mellem antistofferne hos dyrene, så man kan identificere de raske smittebærere som led i registrerings- og overvågningsarbejdet og træffe de relevante forholdsregler.

I sine mere specifikke kommentarer anfører Forbrugerrådet, at det er Forbrugerrådets holdning, at der også bør knyttes minimumskrav til overvågningen med henblik på at sikre en bedre dataindsamling, end tilfældet er i øjeblikket i mange lande. Det må formodes, at overvågningen, sammen med humandata om antal sygdomstilfælde, indgår i den risikovurdering, der skal medvirke til at prioritere, hvilke bekæmpelsesprogrammer der skal iværksættes. Det er derfor vigtigt, at der er valide data – som også er sammenlignelige landene imellem. Og at direktivets intentioner i den retning kan opnås.

Forbrugerrådet opfordrer til, at der hurtigst muligt tilvejebringes en status for, hvilke overvågningsprogrammer der allerede er eller planlægges iværksat i de enkelte medlemslande, og det bør også i direktivet præciseres, hvad Kommissionen agter at gøre i de tilfælde, et medlemsland ikke etablerer de fornødne overvågningsystemer samt tidsfrister for at etablere overvågningsystemer.

Endvidere finder Forbrugerrådet at der foruden registrering af fødevarer udbrud tillige bør ske en registrering (som minimum) af sporadisk forekommende sygdomstilfælde forårsaget af zoonoser.

Endelig finder Forbrugerrådet, at det i forordningen bør præciseres, hvem der har ansvar for at opstille de omtalte mål. Forbrugerrådet mener ligeledes, at målene bør fastsættes ud fra en egentlig risikovurdering baseret på de enkelte landes relevante data, set i relation til befolkningens spise- og tilberedningsvaner mv. samt at målene kobles til en række mikrobiologiske kriterier, der sikrer et ensartet lavt niveau i fødevarer og dermed alle forbrugere uanset deres spisevaner.

De Samvirkende Købmænd har meddelt, at de ikke har kommentarer til forslagene.

Landbrugsraadet, der fremsætter sine bemærkninger på vegne af Det Danske Fjerkræråd, Danske Slagterier, Kødbranchens Fællesråd, Mejeriforeningen, Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug, mener, at formålene og hensigten i det foreslåede direktiv og forordning generelt er gode. Landbrugsraadet anfører dog, at forslagene generelt er for upræcist formuleret og gennemgående mangler anvisninger på, hv orledes målene skal nås samt anvisninger på handlemuligheder for Kommissionen til at sikre implementering i medlemslandene.

Landbrugsraadet foreslår, at Kommissionen opfordres til at fremlægge en klar beskrivelse af, hvorledes den vil sikre, at de nationale handlingsplaner bliver udarbejdet og implementeret med hensyn til bl.a. indhold og tidshorizont. Landbrugsraadet stiller sig endvidere tvivlende overfor, om en gennemførelse af forslagene på europæisk plan vil medføre samme beskyttelsesniveau som i Danmark, og man opfordrer på den baggrund til, at der fra dansk side arbejdes for væsentlige opstramninger i de fremlagte forslag.

Til direktivforslaget om overvågning bemærker Landbrugsraadet, at det ikke er specificeret, hvilke dyrearter der skal indgå i overvågningen samt, at der mod Landbrugsraadets forventning mangler overvejelser om multiresistente bakterier. Landbrugsraadet mener, at der i direktivet bør være krav om overvågningssystemer for alle husdyrarter.

Til forslaget til forordning om bekæmpelse anfører Landbrugsraadet, at de foreslåede tidsfrister for opstilling af mål og udarbejdelse af bekæmpelsesplaner er alt for lange. I forhold til samhandel giver forslaget kun sikkerhed i forhold til dyr og rugeæg, og man mener, at der bør indarbejdes flere regler for samhandel for produkter. Reglerne for samhandel bør udarbejdes således, at der ikke bliver mulighed for nye tekniske handelshindringer, liges om kravene skal have en lødighed, som kan accepteres i WTO.

I det nye forslag gives der i forbindelse med bekæmpelse af Salmonella i fjerkræ mulighed for at benytte andre principper for dekontaminering end sanering. Landbrugsraadet finder, at det bør være muligt at signalere den valgte strategi til markedet, fx gennem en mærkningsordning.

I forbindelse med godkendelse af tredjelande er det princippet, at man alene baserer sig på oplysninger fra tredjelande. Landbrugsraadet mener ikke, at dette er tilstrækkeligt, og opfordrer til, at der indføres krav om stikprøvekontrol.

Endelig har Landbrugsraadet noteret, at Kommissionen erkender, at der på nuværende tidspunkt ikke er et tilstrækkeligt videngrundlag til udarbejdelse af bekæmpelsesplaner for Campylobacter. Landbrugsraadet opfordrer til, at den nødvendige forskning og udredning iværksættes, således at denne viden fremskaffes.

Den Danske Dyrlægeforening har meddelt, at man ikke har kommentarer til forslagene.

Dyrenes Beskyttelse anfører, at man principielt er imod, at levende dyr transporteres over lange afstand, og tager derfor afstand fra en øget eksport af dyr som følge af forslaget. Foreningen udtrykker betænkelighed ved konsekvenserne af forslaget om, at al kød skal kunne spores tilbage til slagteriet og producenten, idet forslaget kan føre til, at slagtingerne centraliseres på få større enheder, hvilket kan betyde, at trans porttiden for dyrene øges med velfærdsproblemer for dyrene til følge. I de tilfælde, hvor det er nødvendigt at slagte al fjerkræ i en flok for at mindske risikoen for

spredning af Salmonella, mener man, at det skal sikres, at dyrene aflives på en forsvarlig måde, der sikrer, at de ikke udsættes for unødigt lidelse.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat om sagen den 30. august 2001.

3. Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet om evaluering af aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler.

KOM (2001) 444 endelig.

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 444 endelig fremsendt Rapport om evaluering af aktivstoffer i plantebeskyttelsesmidler til Rådet og Europa-Parlamentet. Rapporten er oversendt den 27. juli 2001.

Rapporten har hjemmel i artikel 8, stk. 2. i Rådets direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler.

Evalueringsrapporten giver bl.a en evaluering af revurderingsprogrammet vedrørende aktivstoffer, jf direktiv 91/414/EØF om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og forslag til revision af direktivet.

I direktivet er der fastlagt en overgangsperiode på 10 år med et program for vurdering af de 834 gamle aktivstoffer, der allerede var på markedet i EU i juli 1993, hvor direktivet skulle være implementeret i medlemsstaterne. Direktivet tillader i denne overgangsperiode, at produkter med disse aktivstoffer kan forblive på markedet, indtil Kommissionen kan træffe afgørelse om deres optagelse i bilag I. Efter 10 års perioden, der udløber sommeren 2003, vil det være en forudsætning for fortsat markedsføring, at aktivstofferne er optaget på positivlisten. I denne overgangsperiode kan medlemsstaterne fortsætte med at anvende deres nationale bestemmelser for godkendelse af plantebeskyttelsesmidler.

Direktivets artikel 8, stk. 2 fastlægger endvidere, at Kommissionen - under inddragelse af direktivets komiteprocedure - efter oversendelse af evalueringsrapporten til Rådet og Europa-Parlamentet vil kunne vedtage en forlængelse af overgangsperioden.

Der er på nuværende tidspunkt optaget 13 af de gamle aktivstoffer på positivlisten, mens det er vedtaget ikke at optage 16 aktivstoffer. Der mangler således at blive truffet endelig afgørelse for ca. 800 aktivstoffer. Af disse aktivstoffer er vurderingen relativt fremskredet for ca. 60 aktivstoffer,

mens vurderingen for de resterende aktivstoffer enten er under de meget indledende faser eller ikke påbegyndt. Det skal dog nævnes, at ca. 300 aktivstoffer vil blive trukket ud af markedet i 2003, idet der ikke vil være ansøgere, der ønsker at markedsføre disse stoffer. Der vil således skulle foretages en realitetsvurdering på flere hundrede aktivstoffer i de kommende år. Nogle af disse forventes dog at udgå, da de kun bliver brugt som biocider, hvorved de vil være omfattet af biocid-direktivet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om afrapportering i henhold til af en allerede vedtaget rådsretsakt.

Formål og indhold

Direktivet indeholder et tostrengt vurderingssystem. Aktivstoffer revurderes på EF-plan og optages evt. på direktivets positivliste (bilag 1 til direktivet), mens medlemsstaterne vurderer og godkender plantebeskyttelsesmidler (produkter), der indeholder aktivstoffer optaget på positivlisten.

Kommissionen anfører, at rapportens formål er:

- at opfylde Kommissionens forpligtigelse efter direktivets art. 8, stk. 2 til at fremsende en rapport om hvordan arbejdet med at evaluere gamle aktivstoffer forløber.
- at gøre opmærksom på nødvendigheden af at forlænge fristen for evaluering af visse af de gamle aktivstoffer fra 2003 til 2008.
- at Rådet og Parlamentet bekræfter, at Kommissionens fremgangsmåde i forbindelse med forlængelsen er forsvarlig.

Rapporten fremhæver endvidere problematiske områder, hvor direktivets virkemåde kan og bør forbedres, samt områder der bør inddrages i en fremtidig ændring af direktivet.

Kommissionen har i et bilag til rapporten anført en række forslag til emneområder for ændringer af direktivet, samt en tidsplan for fremsættelse og behandling af et forslag til ændret direktiv.

Der kan nævnes forslag indenfor følgende emneområder:

- *arbejds miljø*
- *definitioner og grænseflader til biocider*
- *gebyrer*
- *udvidelse af direktivets område*
- *anvendelse af genetisk modificerede mikroorganismer og aktivstoffer med lav risiko*
- *ændring af direktivets bilag*
- *dataskyttelse og -adgang*

- *parallelimport*
- *overvågning og kontrol*
- *komiteprocedurer*
- *alternativ vurdering og substitutionsprincippet*
- *essentielle anvendelser*
- *procedurer for anvendelse i små afgrøder*

I bilaget til rapporten anføres, at et forslag til ændringen af direktivet forventes fremsat under den danske formandsskabsperiode.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger ikke endnu.

Konsekvenser

Der er tale om en vurdering af konsekvenserne af dels en forlængelse af evalueringsperioden dels en ændring af direktivet.

Det skal understreges, at der ikke er fremsat et forslag til ændring af direktivet, men alene en række emneområder for eventuelle ændringer, jf. afsnittet om formål og indhold.

I medfør af den nationale Pesticidhandlingsplan II afgives der årligt en status til Folketinget om udviklingen i relation til bl.a. godkendelsesordningen. Konsekvenserne af den foreslåede forlængelse af evalueringsperioden vil derfor blive omtalt i den årlige status.

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler er i Danmark reguleret af lov om kemiske stoffer og produkter. En forlængelse af evalueringen vil ikke medføre ændring af denne lov.

En ændring af direktivet vil medføre, at der skal ske ændring af lov om kemiske stoffer og produkter.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

En udsættelse af evalueringen forventes ikke at få erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

De økonomiske og administrative omkostninger ved et forslag til ændret direktiv kan ikke vurderes førend der er fremsat et forslag.

Beskyttelsesniveau:

En eventuel accept af forlængelsen af fristen for evaluering af de gamle aktivstoffer vil kunne få betydning for beskyttelsesniveauet i fødevarer, idet forlængelse af evalueringen vil betyde, at der fortsat efter 2003 kan importeres landbrugs- og gartneriprodukter fra andre EU-lande, hvor disse fødevarer indeholder rester fra bekæmpelsesmidler, der ikke længere er tilladt i Danmark ud fra sundhedsmæssige betragtninger.

En accept af forlængelsen af fristen for evaluering af de gamle aktivstoffer vurderes ikke at få betydning for beskyttelsen af miljøet i Danmark, idet Danmark i den forlængede periode fortsat vil kunne anvende den danske godkendelsespraksis.

Nogle af de i bilaget til rapporten foreslåede emneområder for en ændring af direktivet, såsom alternativ vurdering og substitutionsniveauet, vil kunne medføre et højere beskyttelsesniveau for miljø og sundhed.

Høring

Rapporten er sendt i høring i Specialudvalget for Miljø.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der kan dog henvises til Fødevareministeriets "Baggrundsnotat om EU's pesticidprogram og regeringens politik for øget fødevarerikkerhed på pesticidområdet" oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. juni 2001.

4. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets direktiv 70/524/EØF om tilsætningsstoffer til foderstoffer for så vidt angår tilbagekaldelse af godkendelse af visse tilsætningsstoffer.

KOM (2001) 450 endelig.

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 30. juni 2001. Ændringer er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen fremlagde den 27. april 2001 i Den Stående Foderstofkomité forslaget SANCO 1175/01 EN til en ændring af Bilag B til Rådets direktiv 70/524/EØF om tilsætningsstoffer til foderstoffer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 9g, stk. 4 i Rådets direktiv 70/524/EØF om anvendelse af tilsætningsstoffer i foderstoffer.

Forslaget blev behandlet i en III b-procedure i Den Stående Foderstofkomité den 9.-10. juli 2001, hvor det ikke kunne opnå kvalificeret flertal. I henhold til procedurereglerne forelægges forslaget herefter for Rådet. Rådet kan herefter forkaste forslaget med simpelt flertal eller kan vedtage forslaget uændret med kvalificeret flertal eller ændre det med enstemmighed. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Kommissionen har således den 26. juli 2001 ved KOM (2001) 450 fremlagt forslag til en ændring af Bilag B til Rådets direktiv 70/524/EØF om tilsætningsstoffer til foderstoffer.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der er tale om gennemførelsesbestemmelser til en allerede vedtaget retsakt.

Formål og indhold

Tilsætningsstoffer til foderstoffer godkendes til visse anvendelsesformål og visse dyrekategorier. Godkendelsesproceduren omfatter blandt andet en undersøgelse af stoffernes identitet, virkningsmekanisme og sikkerhed. Endvidere må stofferne ikke have negativ effekt på miljøet. Stoffernes effektivitet overfor de pågældende dyrearter eller anvendelsesformål skal være dokumenteret.

Antibiotika og Coccidiostatica samt andre lægemidler tilhører grupperne af tilsætningsstoffer, der er knyttet til en ansvarlig for markedsføringen, og for hvilke der er givet en foreløbig tilladelse for højst fem år. Efter denne periode kan stofferne godkendes endeligt (knyttet til en juridisk person) for en periode af 10 år fra den dato, den endelige godkendelse træder i kraft. Tilladelser kan senere fornyes for yderligere tiårsperioder.

Antibiotika og Coccidiostatica som var opført i Bilag I til direktiv 70/524/EØF inden den 1. januar 1988 blev foreløbigt godkendt fra den 1. april 1998 og overført til Kapitel I i Bilag B med henblik på en revurdering som tilsætningsstoffer, der er knyttet til den person, der er ansvarlig for markedsføringen.

De nye dossierer for denne type tilsætningsstoffer skulle være indsendt senest den 30. september 2000 til en revurdering. Dossierer for følgende coccidiostatica: Meticlorpindol, meticlorpindol/methylbenzoquate, amprolium, amprolium/ethopabate, dimetridazole og nicarbazin og for antibiotikaet, Flavophospholipol, blev indsendt inden fristens udløb. Medlemsstaterne har indenfor en fastsat periode på 60 dage undersl;gt ovennævnte dossierer.

Ved møder i Den Stående Foderstofkomité den 26.- 27. marts, den 27. april og den 7. - 8. juni 2001 er det blevet fastslået, at dossiererne ikke er udfærdiget i overensstemmelse med guidelines som angivet i Rådets direktiv 87/153/EØF om fastsættelse af guidelines til bedømmelse af tilsætningsstoffer i dyrefoder.

Dette betyder, at de opremsede coccidiostatica vil blive fjernet fra Kapitel I, Bilag B, i direktiv 70/524/EØF, og for vidt angår antibiotikaet flavophospholipol i Kapitel I, Bilag B, fjernes dyrekategorien "Pelsdyr, undtagen kaniner" og "Andet fjerkræ, undtagen ænder, gæs, duer" afgrænses anvendelsen til "slagtekyllinger".

Udtalelser

Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg skal ikke høres om forslaget.

Gældende dansk ret

Området er reguleret ved bekendtgørelse nr. 863 af 20. november 1997 om tilsætningsstoffer til foderstoffer, som senest er ændret ved bekendtgørelse nr. 527 af 15. juni 2000.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget har ingen samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet i Danmark skønnes at blive forbedret i forhold til den hidtidige situation, da ovenfor nævnte coccidiostatica bliver fjernet fra Kapitel I, Bilag B, i direktiv 70/524/EØF, og anvendelsesmulighederne for antibiotikaet flavophospholipol bliver indskrænket.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i §2 udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg.

Landbrugsraadet anfører, at de på det foreliggende grundlag kan støtte forslaget om at fjerne meticlorpindol, meticlorpindol/methylbenzoquate, amprolium, amprolium/ethopabate, hvis det findes nødvendigt og er fagligt begrundet. Man finder det dog betænkeligt at fjerne dimentridazole fra listen i direktivet, idet dimentridazole anses for også at have en effekt overfor sygdommen Black Head, der forekommer hos kalkune r.

Men hensyn til artikel 2, vedrørende begrænsningen af mulighederne for at anvende flavophospholipol har organisationerne ingen bemærkninger til forslaget.

DAKOFO og Forbrugerrådet har ingen bemærkninger haft til forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er tidligere blevet fremsendt notater om sagen til Folketingets Europaudvalg den 30. juni 2001.

5. Oksekød

Drøftelse af markedssituationen.

KOM dok. foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund og formål

Formandskabet har ønsket at Rådet (landbrug) på mødet den 23. oktober 2001 påny drøfter markedssituationen i oksekødssektoren.

EU's kvægbestand er på 83,2 millioner dyr (2000). EU producerede i 2000 7,57 millioner tons oksekød. Forbruget var på 7,33 millioner tons. Eksporten var på ca. 405.000 tons. Importen fra tredjelande på 390.000 tons. Forbruget per indbygger er på 19,4 kg per år.

BSE-situationen har haft voldsomme indvirkninger på forbruget af oksekød i Frankrig, Spanien, Tyskland og Italien. I de sydlige lande er det navnlig de traditionelle bespisninger i skoler m.v., der har valgt oksekød fra, men det gælder også de almindelige husholdninger. Kommissionen skønnede, at forbrugsnedgangen på et tidspunkt var på 50% i Tyskland, 40% i Spanien og Italien og 25 % i Frankrig. Derimod er forbruget i Nederlandene, Danmark, Sverige, Finland og UK ikke påvirket i nævneværdig grad. På det seneste er der tegn på bedre efterspørgsel navnlig i Tyskland, Spanien og Italien.

Den interne samhandel i EU er endvidere påvirket. Importen til Italien og Spanien fra især Danmark og Tyskland gik i realiteten i stå i løbet af vinteren 2000-2001, men er nu kommet i gang igen. Efter at der er indført regler om, at rygsøjlen skal fjernes fra dyr ældre end 12 måneder, eksporteres der nu ungtyre under 12 måneder med rygsøjle fra Danmark til Italien.

Samtidig er EU's eksport af oksekød til tredjelande kraftigt påvirket. Blandt andre Ægypten, der aftager 21 % af EU's oksekødseksport, har helt lukket for import. Det har navnlig påvirket EU's vigtigste eksportør Irland. Dette land stod i 1999 for 341.000 tons af EU's samlede eksport på ca. 960.000 tons.

Den for Danmark meget vigtige eksport af forfjerdinger til Rusland har været påvirket, idet Rusland i perioden marts - juli 2001 har haft lukket for import af al kød fra EU. Der er nu åbnet for eksport til Rusland af udbenet oksekød fra EU-lande. Rusland aftager ca. 27 % af EU's eksport. Danmarks andel af EU's eksport til Rusland er traditionelt ca. 8 %.

Af Danmarks oksekødseksport i 2000 på i alt 92.000 tons aftog Rusland 12.337 tons. Værdimæssigt udgjorde Ruslands del af Danmarks eksport ca. 129 millioner kr. ud af en samlet eksportværdi på 2,2 milliarder kr.

På grund af manglende efterspørgsel i de sydlige EU-lande og stop for import på vigtige tredjelandsmarkeder er konkurrencen på det russiske marked blandt EU-eksportørlande som Tyskland, Nederlandene, Danmark og Irland forøget.

Det tilhørende prisfald har været betydeligt men med variation mellem landene. For ungtyrekød er nedgangen i ugerne 42 i 2000 til 38 i 2001; 21 % i Tyskland, 20 % i Frankrig, 16 % i Spanien og 18

% i Italien. For Danmark er nedgangen 17 %. I andre lande har der været mindre prisfald. For EU samlet er prisen på ungtyrækød gået ca. 18,3 % tilbage i den periode. For kokød varierer nedgangen fra 38 % i Tyskland, 13 % i Irland, 23 % i Frankrig, 14 % i Spanien og mindre prisfald i Sverige, Finland og Storbritannien. I Danmark er nedgangen på 18 %. EU-gennemsnittet er her 30 %. I forhold til samme tid sidste år (uge 36) er prisfaldet for hele EU på 18 % for ungtyrækød og 32 % for kokød.

Kommissionen udarbejdede i foråret 2001 en oversigt over nedgangen i antallet af slagtninger i EU-landene siden BSE-krisens start i uge 42 i 2000. Den er lavet på baggrund af landenes indberetninger over antallet af slagtninger. Indberetningerne er dog oftest forsinkede eller mangler helt, så der er et vist element af skøn i opgørelsen. For EU samlet er nedgangen i perioden uge 42 i 2000 til uge 16 i 2001 på 13,8 %. Største nedgange er i Spanien på 21 % (her er opgørelsen behæftet med usikkerhed på grund af manglende statistik). I Frankrig og Irland er nedgangen på 18-19 % og i Italien og Tyskland på 16 %. Nederlandene og Belgien har nedgange på 13-14 %. I de øvrige lande er nedgangen under 10 % i Danmark således 6,3 %. I UK er der tale om en stigning på 2 %.

Følgende foranstaltninger er iværksat med henblik på at afbøde situationen:

Der er skabt mulighed for øget adgang til intervention og etableret en ordning for destruktion af dyr over 30 måneder, der ikke er BSE-testet. Destruktionsordningen, som ophørte 1. juli 2001, er afløst af den særlige opkøbsordning for dyr over 30 måneder, som løber året ud. Desuden er præmieordningen blevet lempet midlertidigt således, at der skal ske forskudsudbetaling af 80 % i stedet for 60 % af præmiebeløbet for 2000.

Endnu et incitament til fjernelse af kød fra markedet har været anvendt i en periode i form af privat oplagring af kokød. Ordningen fik ringe betydning og har stort set kun været anvendt i Frankrig og Italien, blot 16.382 tons har været oplagret.

Mund- og klovsygeepidemien i Holland har givet problemer for dette lands meget store kalvekødsproduktion. Der er derfor ultimo juli indført privat oplagring af kalvekød.

Intervention har fundet sted af kød fra ungtyre i Belgien, Danmark, Spanien, Frankrig, Italien og Østrig. Stude opkøbes i Irland, Frankrig og Østrig. Intervention finder sted i disse lande, fordi markedsprisen har ligget under 80 % af interventionsprisen i 2 på hinanden følgende uger.

Som led i gennemførelsen af Agenda 2000 blev interventionsprisen per 31. juni 2001 nedsat fra 3.242 Euro/ton til 3.013 Euro/ton.

På grund af krisen er der indført mulighed for intervention af de såkaldte "broutards". Som er fedekalve på op til 12 måneder (ungtyre) og 14 måneder (stude) af kødrace eller krydsninger heraf.

Hvis markedsprisen falder til under 60 % af interventionsprisen i 2 på hinanden følgende uger i et medlemsland udløses den såkaldte "sikkerhedsnetintervention", hvor alle bud under maksimumsprisen skal accepteres. Det har i en periode været tilfældet i Tyskland og Nederlandene.

Fra og med 1. juli 2001 skal alt kød der opkøbes til intervention udbenes. Der er opkøbt en bruttomængde på ca. 265.000 tons under den almindelige intervention. Det er såvel ungtyre, stude og "broutards" og sikkerhedsnet.

Under destruktionsordningen for dyr over 30 måneder, som ophørte 30. juni 2001, er der opkøbt og destrueret dyr svarende til 256.544 tons slagtevægt.

Under opkøbsordningen for dyr over 30 måneder, der trådte i kraft 6. april 2001 og løber året ud, er der opkøbt ca. 70.000 tons slagtevægt. Der kan opkøbes p.t. i Belgien, Østrig, Nederlandene, Spanien, Frankrig, Irland, Luxembourg og Tyskland under denne ordning.

Kommissionen oplyste på møde i Forvaltningskomiteen for Oksekød den 18. maj 2001, at man regner med, at der er trukket 475.000 tons kød tilbage fra markedet siden BSE-krisens start.

Markedssituationen i Danmark

Danmark havde i 2000 en kvægbestand på 1,85 mill. dyr. Den danske bruttoproduktion er på 156.000 tons (2000). Eksporten var samme år på 112.000 tons og importen på 85.000 tons. Årligt forbrug per indbygger er på ca. 20 kg.

I Danmark har der på trods af 4-5 BSE-tilfælde ikke været nogen særlig nedgang i oksekødsforbruget. Derimod er den danske eksport blevet belastet navnlig til Sydeuropa og Tyskland i starten af BSE-krisen. For perioden januar - maj 2001 blev der eksporteret ca. 17.000 tons kød til de øvrige EU-lande i mod 31.302 tons i den samme periode af år 2000, altså en reduktion på 44 %. For lande uden for EU er eksporten i samme periode faldet fra 8.500 tons til 6.000 tons .

Siden hen er eksportsituationen bedret. Hvis man ser på Danmarks eksport til tredjelande i 6. GATT-år(2000/2001) var den danske eksport på 39.643 tons i mod 27.971 tons i 5. GATT-år (1999/2000). Danmark var det eneste EU-land, som i 6. GATT-år forøgede sin eksport.

Prisudviklingen for ungtyrækød og kokød har været som følgende:

1. ungtyrækød R 3 kr./ kg

Uge	42	05	17	19	21	25	27	30	33	36	39
	21,29	18,48	17,11	17,64	17,90	17,80	17,85	17,65	17,45	17,54	17,26

2. kokød O3 Kr./kg

Uge	42	05	17	19	21	25	27	30	33	36	39
	16,37	12,88	13,63	13,58	14,71	14,60	14,54	14,54	14,05	13,72	12,99

P.t. er de danske priser for ungtyrekød under udløsningsprisen for intervention efter i en periode at have ligget over. Danmark har på intet tidspunkt været omfattet af den særlige opkøbsordning for kvæg over 30 måneder, da den danske pris for køer i klasse O har ligget over den danske udløsningspris.

Størrelsen af den danske produktion har ikke været voldsomt berørt. I uge 37 i 2001 blev der slagtet 12.437 dyr imod 11.964 dyr i samme uge i år 2000. I den forløbne del af 2001 er der slagtet 377.790 dyr i Danmark imod 390.278 dyr i samme periode af år 2000. Da den danske kødproduktion afhænger af mælkeproduktionen, vil en dårligere markedssituation for oksekød ikke nødvendigvis betyde en lavere produktion.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om statusdrøftelsen vedrørende markedssituationen.

Konsekvenser

Der forventes ingen umiddelbare konsekvenser af statusdrøftelsen vedrørende markedssituationen.

Høring

Sagen har været drøftet i §2 udvalget (landbrug), hvor Landbrugsrådet fandt, at der bør arbejdes for at man også i 2001 kan udbetale 80 % af oksekødspræmien i forskud mod normalt 60 %, idet branchen fortsat er presset som følge af et lavere forbrug.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Markedssituationen for oksekød har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg i forbindelse med den generelle BSE-problematik. Status for BSE har været forelagt Folketingets Europaudvalg (forhandlingsoplæg) den 1. december 2000, (orientering) den 26. januar 2001 samt (forhandlingsoplæg) den 23. februar 2001, jf. aktuelt notat af 30. november 2000, 18. januar 2001, 1. februar 2001 samt supplerende aktuelt notat af 19. februar 2001 (oksekødspakken). Orienterende notat om udfaldet af mødet i Forvaltningskomitéen for Oksekød den 12. december 2000 er fremsendt den 15. december 2000. Orienterende notat om udfaldet af mødet i Den Stående Veterinærkomité den 7. februar 2001 er fremsendt til Folketingets Europaudvalg den 14. februar 2001. Sagen har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 20. marts, den 20. april, den 18. maj, den 15. juni 2001 og den 20. juli 2001, jf. aktuelt notat af henholdsvis 8. marts, 17. april, 10. maj, supplerende aktuelt notat af 17. maj (oksekødspakken), aktuelt notat af 8. juni 2001 og 12. juli 2001.

6. Eksportrestitutioner til slagtedyr.

Anmodning fra den tyske delegation.

KOM dok. foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund og formål

Tyskland har anmodet om at få punktet på dagsordenen for Rådsmødet (landbrug) den 23. oktober 2001.

Tyskland har ved talrige lejligheder i Forvaltningskomiteen for Oksekød foreslået, at man af dyrevelfærdsmæssige grunde afskaffede de restitutioner for levende dyr til slagtning.

Der har ofte været rejst kritik af dyrevelfærdsforholdene ved transport af levende dyr til slagtning. Restitutionerne for levende dyr til slagtning er på mellem 53 Euro og 9 Euro per 100 kg levende vægt. Den sats har været gældende siden november 2000.

I det perioden 1. juli 2000-31. juni 2001 blev der i EU ydet restitution til eksport af 44.812 tons levende dyr til slagtning omregnet til levende vægt eller omkring 200.000 dyr. Heraf kom ca. 22.000 tons omregnet slagtevægt fra Frankrig, ca. 9.000 tons fra Tyskland, 8.000 tons fra Irland og ca. 4000 tons fra Spanien. Der eksporteres langt overvejende til Libanon, som modtog 40.000 tons af de ovennævnte 44.812 tons.

I de første 2 måneder af indeværende GATT-år blev der ydet restitutioner til 9.865 tons levende slagtedyrløve omregnet til slagtevægt. Heraf 3.345 tons fra Frankrig, 1.869 tons fra Spanien og 1.813 tons fra Tyskland.

Danmark eksporterer ikke levende dyr til slagtning. Derimod eksporterer Danmark et betydeligt antal avlsdyr.

På grund af den kritik der har været af transporterne af levende dyr til slagtning, er der etableret et regelsæt om dyrevelfærd i Kommissionens forordning (EF) nr. 615/98 om gennemførelsesbestemmelser for ordningen med eksportrestitutioner for så vidt angår kvægs velfærd under transport. Det fremgår heraf, at det er en forudsætning for at opnå restitution, at reglerne i Rådets direktiv 91/628 om beskyttelse af dyr under transport overholdes. Endvidere fastsætter forordningen regler om transport af dyrene frem til aflæsningsstedet i første bestemmelsesland. Udførsel må kun finde sted fra et godkendt udgangssted. En embedsdyrlæge på udgangsstedet fra EU skal kontrollere og attestere, at dyrene kan tåle transporten, at transportmidlet er i overensstemmelse med reglerne om transport af dyr og at der er truffet forholdsregler til pasning af dyrene ligeledes i overensstemmelse med reglerne om transport af dyr. Det påføres i T 5 dokumentet, at kontrollen har fundet sted.

På første aflæsningssted i bestemmelseslandet skal der foretages dyrlægekontrol, hvis der er skiftet transportmiddel under vejs, eller hvis dyrlægen på udgangsstedet har ønsket det og påtegnet T 5 dokumentet i overensstemmelse hermed. Endvidere kan myndighederne efter en risikovurdering foretage dyrlægekontrol på det første aflæsningssted i bestemmelseslandet. Ved kontrollen på ankomststedet opgøres antallet af dyr, der bliver læsset og vurderes om nogle af disse dyr er i en fysisk stand/sundhedstilstand, der gør, at reglerne om beskyttelse af dyr under transport ikke har

været overholdt. Der udbetales ikke restitutioner til de sidstnævnte dyr og til dyr, der er døde under transporten, med mindre deres død ikke skyldes manglende overholdelse af dyrevelfærdsreglerne.

Overstiger antallet af sådanne dyr over 5 dyr eller 3% af det samlede antal dog mindst 2 dyr, nedsættes restitutionen yderligere med det tilsvarende beløb.

Gældende dansk ret

Reglerne om restitutioner er fastsat i forordninger, som er umiddelbart gældende

Konsekvenser

Drøftelsen af den tyske anmodning har ingen konsekvenser.

Høring

Anmodningen har ikke været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug).

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Anmodningen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

• GMO

A. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer.

KOM (2001) 425 endelig

B. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om sporbarhed og mærkning af genetisk modificerede organismer og sporbarhed af fødevarer og foder fremstillet af genetisk modificerede organismer og om ændring af direktiv 2001/18/EF.

KOM (2001) 182 endelig.

Genoptryk af aktuelt notat Rådsmøde (indre marked den 27. september 2001) af 13. september 2001.

A. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 425 af 25. juli 2001 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer. Meddelelse om oversendelse af forslaget til Rådet er endnu ikke modtaget.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 37, 95 og 152, stk. 4, litra b, og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagning i artikel 251.

Forslagets fremsættelse skal ses i sammenhæng med KOM (2001) 182 af 25. juli 2001 om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om sporbarhed og mærkning af genetisk modificerede organismer og sporbarhed af fødevarer og foder fremstillet af genetisk modificerede organismer og om ændring af direktiv 2001/18/EF. Kommissionen ser vedtagelse af de to forslag som et skridt på vejen til at få ophævet moratoriet for markedsføring af GMO i EU.

Nærhed- og proportionalitetsprincippet

Forslaget støtter ønsket om en forbedret og sammenhængende politik fra jord til bord, som blev udtrykt i Kommissionens "Hvidbog om fødevarer sikkerhed".

Der skal sikres et højt beskyttelsesniveau for menneskers liv og sundhed ved gennemførelsen af Fællesskabets politikker, og dette nødvendiggør, at produkterne sikkerhedsvurderes før markedsføring. Sådanne procedurer kan være forskellige i medlemsstaterne, og herved udgøre hindringer for genetisk modificerede fødevarer og foderstoffers frie bevægelighed i det indre marked. Fra dansk side skønnes en harmoniseret og horisontal lovgivning at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Med forslaget justeres de gældende regler for markedsføring og mærkning af GMO-fødevarer, og der indføres tilsvarende regler for GMO-foder. Det vil herefter være forbudt at markedsføre såvel GMO baserede fødevarer som foder i EU, medmindre der foreligger en markedsføringstilladelse.

Forordningens anvendelsesområde foreslås at vedrøre fødevarer og fødevarer ingredienser, som i sig selv er, som indeholder eller som er fremstillet af en GMO, inklusive GMO-baserede tilsætningsstoffer og aromaer, som ellers er godkendt i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen til denne brug. Vedrørende foder omfattes GMO'er til foderbrug samt foderstoffer, der består af, ind r eller er fremstillet af GMO'er, inklusiv tilsætningsstoffer til foder, der er fremstillet af GMO, og som er godkendt i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen. Forslaget omfatter ikke dyrkning af GMO'er, som reguleres i udsætningsdirektivet (direktiv 2001/18/EF). En ansøgning om anvendelse som fødevarer eller foder vil dog samtidig blive behandlet som en ansøgning om markedsføring til disse formål efter udsætningsdirektivet.

Som en undtagelse til ovennævnte krav om markedsføringstilladelse giver forordningen mulighed for, at produkter med en utilsigtet tilstedeværelse på op til 1 pct. af GMO'er må anvendes, såfremt det i henhold til en videnskabelig undersøgelse i EU-systemet er vurderet, at den pågældende GMO ikke udgør en risiko for sundheden eller miljøet. Denne tærskelværdi kan reduceres i komitéprocedure.

Forudsætningen for at opnå markedsføringstilladelse er, at produkterne ikke udgør en sundhedsrisiko for mennesker og dyr eller en miljørisiko, at de ikke vildleder forbrugeren/brugeren, at de ikke afviger fra det sammenlignelige produkt i en grad, som gør det ernæringsmæssigt ufordelagtigt, og at foderstoffer ikke skader forbrugeren ved at ændre de særlige kendetegn for animalske produkter.

For at opnå tilladelse til markedsføring skal en ansøgning indsendes til den kommende Europæiske Fødevarereautoritet. Det er nærmere beskrevet, hvilke oplysninger ansøgningen skal indeholde for at opnå en endelig godkendelse til markedsføring inden for fællesskabet. De foreskrevne krav til oplysninger bygger på en forudsætning om, at alle nødvendige godkendelser for markedsføringen, herunder miljø- og ernæringsmæssig godkendelse, skal kunne opnås i samme ansøgning. I så fald skal ansøger for produkter, som er eller indeholder genetisk modificerede organismer, fremlægge en komplet teknisk dokumentation, konklusion om risikovurderingen, samt en overvågningsplan for de miljømæssige konsekvenserne af anvendelsen svarende til kravene herom i direktiv 2001/18/EF (udsætningsdirektivet).

Den Europæiske Fødevarereautoritet skal foretage den videnskabelige risikovurdering af ansøgningen (eller eventuelt anmode en national kompetent myndighed om at foretage sikkerhedsvurderingen for henholdsvis fødevarer/foderet eller anmode de nationale myndigheder jf. udsætningsdirektivet art. 4, om at udføre miljørisikovurderingen.), og afgive en udtalelse – som hovedregel inden seks måneder – herom til Kommissionen, medlemsstaten. Autoriteten offentliggør udtalelsen, og enhver kan herefter kommentere den inden for 30 dage.

Kommissionen skal fremsætte et forslag til beslutning inden for tre måneder. Endelig afgørelse træffes herefter i en forskriftskomiteprocedure. En eventuel godkendelse vil blive udstedt for en periode på 10 år. Et år inden udløbet af denne periode skal der ansøges om fornyelse af godkendelsen. Kan der ikke træffes afgørelse inden periodens udløb, forlænges godkendelsen automatisk, indtil Kommissionen træffer en afgørelse, såfremt den manglende beslutning skyldes forhold, som ikke kan tilskrives indehaveren af tilladelsen.

Vedrørende mærkning foreslås, at produkter, der består af, indeholder eller er fremstillet af GMO, skal mærkes med oplysninger om anvendelsen af de genetisk modificerede organismer. For så vidt angår fødevarer ophæves herved den gældende undtagelse for produkter fremstillet af GMO, hvor modifikationen ikke kan måles analytisk. Derimod er animalske produkter fra dyr, der er fodret med GMO-foder, ikke omfattet.

Såvel fødevarer som foder, der utilsigtet indeholder GMO under en grænseværdi, som fastlægges i komitéprocedure, skal ikke mærkes. Aktørerne skal kunne dokumentere over for myndighederne, at de fornødne foranstaltninger er truffet for at undgå tilstedeværelsen. Det foreslås, at det nye udsætningsdirektiv (2001/18/EF) ændres tilsvarende for produkter, der skal anvendes som fødevarer eller foder.<>

Et genmodificeret produkt, der afviger væsentligt fra det tilsvarende konventionelle med hensyn til sammensætning, ernæringsværdi, anvendelsesområde eller indflydelse på sundhedstilstanden, eller som kan give anledning til etiske eller religiøse betænkeligheder, skal mærkes med en beskrivelse af afvigelserne.

Vedrørende de ved ansøgning fremlagte data foreslås, at myndighederne i 10 år ikke må anvende disse evalueringsdata til fordel for anden ansøger, medmindre den anden ansøger har opnået aftale herom.

Kommissionens Fælles Forskningscenter ISPRA udpeges som referencelaboratorium, som skal modtage og opbevare kontrolprøver samt teste og validere analysemetoder for produkter, som ønskes markedsført i Fællesskabet. Opgaven tænkes løst i samarbejde med et netværk af nationale referencelaboratorier.

Forslaget indeholder en beskyttelsesklause, omhandlende både miljø og sundhed, hvorefter en medlemsstat skal notificere Kommissionen, såfremt den får oplysninger om, at et allerede godkendt produkt kan indebære en risiko. Kommissionen kan på denne baggrund, eller efter eget skøn, gribe ind over for produktet. Medlemsstaterne kan indbringe en afgørelse om et indgreb for Rådet, som med kvalificeret flertal kan træffe anden afgørelse.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Markedsføring af nye levnedsmidler er reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 258/97 af 27. januar 1997 om nye levnedsmidler og nye levnedsmiddelingredienser.

For så vidt angår levende formeringsdygtigt materiale i foder, er området, når det gælder den miljømæssige vurdering, reguleret i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 1098 af 11. december 1992 om godkendelse af forsøgsudsætning og markedsføring af genetisk modificerede organismer. Herudover er der p.t. ingen national regulering, for så vidt angår indhold af GMO i foder, udover foderstoflovgivningens generelle regler om, at foderstoffer skal være af god handelsmæssig kvalitet og ikke ved hensigtsmæssig anvendelse må udgøre nogen fare for dyrs og menneskers sundhed.

Konsekvenser

På fødevarerområdet vil en vedtagelse af forslaget hverken medføre lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

For så vidt angår foder, skønnes en vedtagelse af forslaget ikke at medføre behov for ny lovgivning, men der vil blive behov for tilpasninger på bekendtgørelsesniveau.

Det vurderes, at forslaget vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser, men disse skal vurderes nærmere.

Forslaget vil forbedre forbrugerinformationen og hæve beskyttelsesniveauet i Danmark i kraft af styrkelse af bestemmelser om mærkning af fødevarer og indførelse af krav om forhåndsgodkendelse og mærkning på foderstofområdet.

Høring

Forslaget været forelagt §2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg. Høringen har givet anledning til følgende høringsvar:

Landbrugsraadet, som svarer på vegne af Landboforeningerne, Dansk Familielandbrug, Danske Slagterier, Mejeriforeningen, Kødbranchens Fællesråd, Fjerkræraadet og Dansk Erhvervsgartnerforening, finder det positivt, at der etableres gennemsigtige og harmoniserede regler for risikovurdering af GMO'er. Desuden støtter man, at denne opgave lægges hos den kommende Fødevareautoritet. Man kan acceptere de foreslåede m&ael ingsregler, hvor animalske produkter udelades fra mærkningskravet. Man påpeger dog, at det kan være vanskeligt at efterleve kravene om angivelse af den unikke kode, når der endnu ikke er etableret et regelsæt til sikring af produkternes sporbarhed.

Danske Slagterier har herudover fremsendt et selvstændigt høringsvar på vegne af forædlingsvirksomhederne. DS oplyser, at for visse ingredienser kan det blive meget svært at skaffe den fornødne dokumentation hertil kommer, at der er stor usikkerhed om, hvor meget dokumentation der kræves. DS foreslår, at det er tilstrækkeligt, at en fødevareproducent har dokumentation et led tilbage. DS ønsker klare regler for, hvornår overskridelser af en fastsat grænseværdi fører til sanktioner overfor de pågældende virksomheder. Endvidere efterlyses en afklaring af, hvordan man skal deklarere de ingredienser, hvor det ikke er muligt at indhente den fornødne vished om, hvorvidt der er tale om GMO'er. DS anbefaler afslutningsvis, at forordningen følges op af en fyldestgørende vejledning.

Landsforeningen Økologisk Jordbrug er grundlæggende imod tilladelse til salg af genmodificerede fødevarer eller udsætning af GMO'er i naturen. Med det udgangspunkt finder foreningen det dog positivt, at der nu tages initiativ til en gennemgribende mærkningsordning, dog bør de foreslåede mærkningsbestemmelser udvides til også at omfatte de tilfælde, hvor GMO har været brugt direkte i fremstillingen - uden at væli g;re til stede i slutproduktet (f.eks. osteløbe og GMO-foder). Foreningen finder det positivt, at offentligheden inddrages i godkendelsesproceduren. I den forbindelse bør der arbejdes for, at etiske kriterier får en reel indflydelse.

Forbrugerrådet finder det positivt, at godkendelsen af GMO'er tidsbegrænses. Samtidig er det imidlertid en forudsætning, at man tager godkendelsen op til fornyet revision efter periodens udløb, og at tilladelsen ikke blot forlænges, indtil der træffes beslutning om eventuel ophævelse. Rådet er af den opfattelse, at tidsgrænsen på 10 år er for lang i betragtning af, hvor hurtigt teknologien udvikler sig, og foretrækker derfor en femårig tilladelse. Rådet finder det positivt, at der med forslaget kræves mærkning af fødevarer og foder, som er fremstillet ved hjælp af GMO. For at forbrugeren får et reelt valg i indkøbssituationen understreges det, at mærkningen skal være tydelig og letlæselig. Man foreslår derfor, at der indføres en obligatorisk mærkning på "forsiden" af produkterne med et genkendeligt symbol, som kan anvendes på tværs af varegrupper og producenter. Denne mærkning skal supplere de uddybende oplysninger i varedeklarationen. Rådet mener, at grænseværdien gældende for utilsigtet tilstedeværelse af godkendte GMO'er skal nedsættes fra 1 pct. Det foreslås, at denne værdi nedsættes i takt med, at de tilgængelige analysemetoder videreudvikles. Herudover bør grænseværdien for ikke-godkendte GM O'er (men som er sikkerhedsvurderede), være detektionsgrænsen, idet der skal være forskel på om en GMO er godkendt eller kun sikkerhedsvurderet. Rådet finder det i øvrigt uacceptabelt, at det foreslås, at en videnskabelig vurdering kan stå alene, idet man herved forbigår hele risikohåndteringsfasen. Endvidere mener rådet, at mærkningskravet bør udvides til også at omfatte animalske produkter som kød, mælk og &

aelig;g, hvor dyrene har fået GMO-foder. Endelig fremføres, at tekniske hjælpestoffer, herunder enzymer, fremstillet ved hjælp af genteknik bør omfattes af forslaget.

Fødevarerindustrien støtter en centraliseret godkendelsesprocedure under den kommende Fødevarerautoritet. Man er af den opfattelse, at det foreslåede mærkningsprincip er problematisk at håndtere i praksis, da det vil stille store krav til sporbarhed i hele produktionskæden. Man er nervøs for, at det vil være vanskeligt at indhente fyldestgørende dokumentation fra de første led i produktionskæden, hvi lket pålægger især importøren af produkter fra tredjelande en betydelig ansvarsbyrde. Desuden frygter man, at der i situationer, hvor der ikke kan påvises genmodificeret materiale eller protein stammende fra genmodifikationen i et produkt, vil ske svindel med handelsdokumenterne for produktet. Det anføres, at princippet om teknologimærkning ikke gennemføres konsekvent, idet animalske produkter er undtaget fra mærkningskravet. På den anden side vurderer FI, at en konsekvent teknologimærkning vil medføre, at hovedparten af alle fødevarer skal mærkes, og dermed er fravalg ikke længere en reel mulighed for forbrugeren. For så vidt angår fastsættelse af grænseværdi for utilsigtet iblanding er det vigtigt, at den fastsættes ud fra praktiske erfaringer hos aktørerne i fødevarerækeden, og at der sker en løbende justering. FI opfordrer til, at der arbejdes for internationale standarder for godkendelse af GMO, at der her trækkes paralleller fra de erfaringer, der er gjort med ækvivalensaftaler på det veterinære område.

DAKOFO hilser umiddelbart forslaget velkomment. Imidlertid henvises der samtidig til Den Videnskabelige Komité's konklusion, hvorefter det kan blive nødvendigt at revidere en eventuel grænseværdi på 1 pct. i takt med stigningen i produktionen af genmodificerede afgrøder. Derudover er organisationen i tvivl om nytteværdien af at anføre "den genetiske proces" i forbindelse med import af levende GMO-produkter (f.eks. sojabønner og majs), der er bestemt til forarbejdning. Tilsvarende findes den foreslåede mærkning med en særlig kode uden værdi for den endelige forbruger, idet det må forventes, at adskillige koder må påføres hvert enkelt ledsagedokument, da der er løbet af leveringsprocessen formentlig vil finde flere sammenblandinger af partier sted. Organisationen foreslår, at der arbejdes for en enklere løsning ved f.eks. en éngangskontrol/registrering i importhavnene. Endelig efterspørges en afklaring af analyse- og kontrolproblematikken.

De Samvirkende Købmænd er tilfredse med, at mærkningskravet udvides, så en fødevarer skal mærkes uanset, om der kan påvises genetisk materiale eller protein stammende fra genmodifikationen. Man mener, at den nuværende grænseværdi, som tillader 1 pct. utilsigtet iblanding af genmodificeret materiale skal bibeholdes og udvides til at omfatte genmodificeret materiale, der endnu ikke er godkendt i EU. Desuden efterlyses klarhed om, hvorvidt mærkningskravene for uemballerede fødevarer også gælder for restaurationer og tilsvarende steder, eller om dette udelukkende er møntet på detailhandlen.

FDB tilslutter sig etableringen af et referencelaboratorium på fællesskabsplan. Man støtter endvidere de foreslåede mærkningsregler for fødevarer, herunder udvidelsen af den eksisterende grænseværdi til også at gælde GMO'er, som er godkendt i tredjelande, men ikke i EU.

Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark går ind for den foreslåede fællesskabsprocedure for vurdering, godkendelse og overvågning af fødevarer og foder indeholdende eller fremstillet ud fra GMO'er. Man er dog af den opfattelse, at forslagets krav om korrekt mærkning risikerer at pålægge industrien et omkostningstungt og bureaukratisk system, der

kan være svært at leve op til i praksis. Det på at det ikke er klart om enzymer til foder er omfattet af forordningen eller ej. Man foreslår derfor, at forslaget gøres tydeligere på dette punkt.

Biodynamisk Forbrugersammenslutning er modstandere af en yderligere forurening af fødevarer og foder med GMO'er.

Økonomaforeningen støtter fastlæggelsen af en central godkendelsesprocedure for fødevarer indeholdende eller fremstillet af GMO'er og støtter forslaget om et centralt register indeholdende data om alle godkendte GMO'er, hvor offentligheden har adgang til de data, som ikke er fortrolige. Man mener dog for at registret er anvendeligt og troværdigt, at det skal afklares, hvornår data er fortrolige, samt hvem der afgør de der, at der i forordningen lægges op til en for omfattende godkendelse. Det er foreningens holdning, at godkendelser bør gives til et specifikt anvendelsesområde, der er defineret af ansøgeren. Det fremføres, at Fødevarerautoriteten i samarbejde med referencelaboratoriet bør vurdere en forlængelse af godkendelsen ud fra den viden, som er tilført efter 10 års godkendelse. Derfor kan man ikke tilslutte sig forslaget om automatisk godkende lse.

Bryggeriforeningen/Danske Læskedrik Fabrikanten finder det positivt, at der med forslaget fremsættes harmoniserede procedurer for vurdering og godkendelse af GMO i fødevarer og foder. Man støtter, at risikovurderinger skal foregå under Fødevarerautoritetens ansvar, og at godkendelser skal ske centralt og kan omfatte såvel udsætning af en GMO i miljøet samt senere anvendelse af den pågældende GMO i fødevarer . De påpeger, at et effektivt sporingsystem i den samlede produktionskæde er forudsætningen for overholdelse af forslagets mærkningsprincip. Man finder umiddelbart, at det bliver vanskeligt at gennemføre et sådant sporingsystem i praksis, især ved importvarer fra tredjelande, og vil kommentere dette forhold nærmere, når det kommende direktiv om sporbarhed foreligger. Desuden fremføres, at forsalgets teknologimærkningsregler er ulogiske, i det produkter fra dyr, fodret med GMO-foder ikke skal mærkes, mens højt raffinerede produkter, som f.eks. sukker fra en GMO-plante, skal mærkes. Bryggeriforeningen/Danske Læskedrik Fabrikanten finder det tilfredsstillende, at der accepteres et vist indhold af genmodificeret materiale, der er utilsigtet til stede. Imidlertid bør det i forslaget præciseres, at 1 pct. grænsen ikke kun gælder for GMO'er, der er vurderet af og godkendt efter fællesska ivningen, men også for GMO'er, som ikke er blevet godkendt i henhold til fællesskabslovgivningen.

KAD kan ikke støtte en centraliseret godkendelsesprocedure eller et fælles referencelaboratorium. Man foretrækker en godkendelsesperiode på 3 til 5 år frem for 10 år og kan ikke acceptere en automatisk forlængelse af en godkendelse, indtil den er revurderet. KAD er af den opfattelse, at alle fødevarer, som indeholder eller er fremstillet af GMO, skal mærkes. Af denne årsag støtter man ikke den eksisterende grænseværdi og kan ikke acceptere en udvidelse af grænseværdien til også at omfatte GMO'er, der er godkendt i tredjelande, men ikke i EU.

SID ønsker en så lav grænseværdi som mulig, hvilket vil sige under detektionsgrænsen. Desuden finder forbundet, at godkendelsesperioden bør ændres fra 10 til 5 år, og denne periode kan ikke automatisk forlænges. Forbundet lægger vægt på at det sikres, at der ikke er nogen som helst risiko for mennesker eller dyr ved indtagelse af fødevarer eller foder, der er fremstillet ved hjælp af GMO. Endelig støtter forbundet, animalske produkter fra dyr opfodret med GMO-foder, omfattes af mærkningskravet.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd støtter forslaget og mener i øvrigt, at Den Europæiske Fødevareautoritet bør vurdere risikoen i forbindelse med fremstillingsprocessen både for mennesker og miljø.

NOAH finder det positivt, at den forenkledede godkendelsesprocedure afskaffes med det nuværende forslag. Man støtter, at et mærkningskrav ikke alene udløses som følge af tilstedeværelsen af genetisk materiale eller protein stammende fra genmodifikationen, men er af den opfattelse, at mærkningskravet også skal omfatte animalske produkter og enzymer fremstillet vha. genteknik. Det påpeges desuden, at der bør være krav i forslaget om, at mærkningen skal være tydelig, informativ og letlæselig. Det kritiseres, at der uden videre accepteres en grænseværdi på 1 pct., da man er af den opfattelse, at grænseværdien skal nedsættes til 0,1 pct. Desuden skal såsæd og frø holdes fuldstændigt fri for genmodificeret materiale. NOAH går ind for tidsbegrænsede godkendelser af GMO til brug for fødevarer og mener, at disse bør have en udstrækning på 5 år.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat af 22. august 2001 til Folketingets Europaudvalg. Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 21. september 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (indre marked) den 27. september 2001, jf. aktuelt notat af 13. september 2001.

B. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om sporbarhed og mærkning af genetisk modificerede organismer og sporbarhed af fødevarer og goder fremstillet af genetisk modificerede organismer og om ændring af direktiv 2001/18/EF

Baggrund

Kommissionens forslag er modtaget i Rådet d. 21. august 2001 og oversendt til delegationerne den 30. august 2001.

Forslaget har hjemmel i artikel 95(1) i TEF og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om fælles beslutningstagen i artikel 251 i TEF .

Forslaget supplerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og om ophævelse af Rådets direktiv 90/220/EØF, hvoraf det fremgår i artikel 4 stk. 6, at medlemslandene skal træffe foranstaltninger med henblik på at sikre sporbarhed i alle stadier af markedsføringen af GMO'er, der er tilladt i henhold til direktivets . Forslaget er fremsat sammen med forslaget til ny forordning om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer, KOM(2001)425.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen forholder sig ikke specifikt til disse principper, men anfører at forslaget er fremsat for at fastlægge en harmoniseret ramme, der vil øge retssikkerheden og skabe en konsekvent tilgang til området og dermed bidrage til et velfungerende indre marked.

Afvigelser mellem medlemslandenes love og administrative bestemmelser om sporbarhed af GMO'er og fødevarer og foder fremstillet af GMO'er kan skabte konkurrencebetingelser.

Kommissionen anfører endvidere, at forslaget sigter mod at erstatte artikel 4, stk. 6 i direktiv 2001/18/EF, hvoraf det fremgår, at medlemslandene skal træffe de fornødne foranstaltninger til at sikre sporbarheden af GMO i alle stadier af markedsføringen.

Regeringen er enig i Kommissionens fremstilling.

Formål og indhold

Forslagets formål er at fastsætte rammebestemmelser for sporbarhed af GMO'er og fødevarer og foder fremstillet af GMO'er. Med forslaget fremmes muligheden for at sikre pålidelig mærkning, sundheds- og miljøovervågning, samt mulighederne for tilbagetrækning af produkter fra markedet i tilfælde af uforudsete risici for menneskers sundhed eller miljøet. Kommissionen anfører hermed, at sporbarhed kan defineres som muligheden for at spore GMO'er og produkter fremstillet af GMO'er på alle stadier i markedsføringen i hele produktions- og distributionskæden. Kommissionen anfører endvidere, at forslaget formål er at skabe en harmoniseret fællesskabsramme, som kan bidrage til et velfungerende indre marked.

Forslaget vedrører sporbarheden af GMO'er, som defineret i direktiv 2001/18/EF, der udgør eller indgår i et produkt, herunder frø, såvel som fødevarer og foder fremstillet af GMO'er.

Formuleringen "*fremstillet af GMO'er*" henviser til produkter som består af eller indeholder forarbejdet genmodificeret materiale, men som ikke indeholder levende genetisk modificerede raffineret sukker fremstillet fra genmodificerede sukkerroer). Forslaget omfatter derimod ikke produkter fremstillet ved hjælp af GMO – f.eks. kød fra et dyr, der har spist genmodificeret foder.

Forordningsforslaget finder ikke anvendelse på GMO-holdige human- og veterinærmedicinske lægemidler, der er godkendt i henhold til bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 2309/93.

Krav til sporbarhed og mærkning af GMO'er

Kommissionen anfører, at inden forordningens bestemmelser kan træde i kraft, skal Kommissionen indføre et system til udvikling og tildeling af entydige koder (unique identifiers) til hver GMO. Det vil sige, at der skal udvikles et system, hvor man knytter en éntydig kombination af tal og/eller bogstaver til hver godkendt transformationsbegivenhed – dvs. selve den unikke ændring i en organismes genetiske sammensætning, som gør, at den er som genmodificeret. Dette system skal indføres i EU under hensyntagen til udviklingen af lignende systemer i internationale fora, herunder nævner Kommissionen Cartagena-Protokollen om biosikkerhed (om sikkerhed ved handel med levende genmodificerede organismer) til FNs Biodiversitetskonvention og OECD.

Virksomheder, der sælger produkter, der består af, eller indeholder GMO'er skal sikre, at virksomhederne, der modtager produktet, er oplyst om dette. Endvidere gælder for produkter, der består af eller indeholder GMO'er (men altså ikke for produkter fremstillet af GMO), at de relevante entydige koder oplyses til køber.

Ved markedsføring af disse produkter gælder endvidere, at virksomhederne i samtlige led af varemærket skal sikre, at ordene "*Dette produkt indeholder genetisk modificerede organismer*"

optræder på mærkningen. Oplysningerne om produktet skal videregives i alle efterfølgende stadier af markedsføringen.

Virksomheder, der importerer forsendelser med en ukendt blanding af GMO'er til Fællesskabet, skal selv bestemme identiteten af GMO'erne. Kommissionen omtaler derfor muligheden for, at opstille fælles retningslinjer for prøvetagning og prøvning af sådanne bulkvarer i Fællesskabet.

Krav til sporbarhed for fødevarer og foder fremstillet af GMO'er

Ved markedsføring af produkter fremstillet af GMO'er sikrer virksomhederne, at oplysninger om hvilke fødevaringredienser, fodermidler eller tilsætningsstoffer der er fremstillet af GMO'er og som er anvendt i fødevaren eller foderstoffet, videregives til de virksomheder, der modtager produktet.

Ved transaktioner af GMO'er og produkter fremstillet af GMO'er, skal virksomhederne i efterfølgende fem år kunne gøre rede for, fra hvem og til hvem GMO'erne og/eller produkterne er stillet til rådighed. Forslaget indeholder ikke specifikation af systemet til denne indsamling, overførsel og opbevaring af information, men henviser i stedet til igangværende processer i internationalt regi.

Kommissionen påpeger at en vis forurening med ikke-godkendte GMO'er formentlig ikke kan undgås. Derfor anfører Kommissionen, at, for at sikre at sporbarhed og mærkning kan gennemføres i praksis, kan det blive nødvendigt at fastsætte tærskelværdier for acceptable spor af GMO'er i fødevarer eller foderstoffer. I bestemmelserne i Kommissionens parallelle forordningsforslag om genetisk modificerede fødevarer offer, KOM(2001)425, fremgår det, at denne tilstedeværelse af GMO under den fastsatte tærskelværdi skal være utilsigtet eller teknisk uundgåelig. Såfremt det genmodificerede materiale ikke har en egentlig EU markedsføringsgodkendelse, skal det have været underkastet en videnskabelig risikovurdering, som viser, at materialet er uden risici for menneskers sundhed eller for miljøet.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Idet forslaget er fremsat som en forordning, vil denne være umiddelbart gyldig og bindende i alle enkeltheder for medlemslandene. For så vidt angår Miljø- og Energiministeriets ressort påtænkes det gennem en ændring af Lov om miljø og genteknologi at skabe den fornødne hjemmel til udstedelse af en bekendtgørelse om nationale tilsyns- og kontrolforanstaltninger, der skal sikre at forordningen efterkommes. Den forslåede forordning vil endvidere kræve ændring af

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1098 af 11. december 1992 om godkendelse af forsøgsudsætninger og markedsføring af genetisk modificerede organismer.

For så vidt angår Fødevareministeriets ressort er der i såvel lov om frø, kartofler og planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 26. april 1999, med senere ændringer, som i lov om foderstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 80 af 2. februar 2000 og i fødevareloven en bred bemyndigelse til at fastsætte regler med henblik på gennemførelsen af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og forordninger m.v., herunder også bemyndigelse for så vidt angår nationale tilsyns- og kontrolforanstaltninger. Vedtagelsen af ovennævnte forslag, vil derfor for så vidt angår Fødevareministeriets område alene medføre tilpasninger på bekendtgørelsesniveau.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Forslaget vil medføre økonomisk og administrativ belastning af offentlige myndigheder, som skal føre tilsyn og oprette kontrolforanstaltninger for at sikre forordningens overholdelse.

Forslaget vil formentlig medføre ekstraomkostninger for virksomhederne i forbindelse med skærpede krav til adskillelse ved transport, oplagring og mærkning. Der må regnes med ekstra omkostninger i forbindelse med prøvetagning i tilfælde, hvor der ikke foreligger pålidelig dokumentation fra eksporterende tredjelande. Der er på nuværende tidspunkt ikke foretaget vurderinger af det præcise omfang af disse omkostninger.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget vil forbedre det langsigtede beskyttelsesniveau i Danmark såvel som i EU, idet øget sporbarhed øger mulighederne for at foretage en målrettet overvågning af GMO'ers og produkter fremstillet af GMO'ers potentielle virkninger på sundhed og/eller miljøet. Herved vil forslaget give bedre muligheder for at tilbagekalde GMO'er og fødevarer og foder fremstillet af GMO'er, hvis disse viser sig at have negative effekter på sundhed og/eller på miljøet.

Høring

Forslaget har endnu ikke været i høring. Rammenotat om forslaget har været i høring i miljøspecialudvalget, hvor Landbrugsrådet, Landboforeningerne og Dansk Familielandbrug tilkendegav deres overordnede støtte til forslagens hovedelementer. De tre organisationer finder det dog uhensigtsmæssigt at arbejde for sporing og mærkning af animalske produkter fremstillet af dyr fodret med genmodificeret foder.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (orientering) den 21. september 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (indre marked) den 27. september 2001, jf. aktuelt notat af 13. september 2001.

-
- **Rådets afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til på vegne af Det Europæiske Fællesskab at forhandle revisionen af den europæiske konvention om beskyttelse af dyr under international transport.**

KOM dok. foreligger ikke.

Nyt notat.

Baggrund

Den europæiske konvention om beskyttelse af dyr under international transport, som blev undertegnet i Paris den 13. december 1968, trådte i kraft den 20. februar 1971. Indtil videre har 23 medlemslande i Europarådet ratificeret eller tiltrådt denne konvention, herunder alle de 15 EU-lande. De øvrige kontraherende parter er Cypern, Den Tjekkiske Republik, Island, Norge, Rumænien, Rusland, Schweiz og Tyrkiet.

EU er ikke kontraherende part, selv om konventionen blev ændret ved en tillægsprotokol, som trådte i kraft den 7. november 1989 med henblik på, at Fællesskabet kunne undertegne den.

I 1995 besluttede de kontraherende parter at ajourføre konventionen som følge af den nyeste videnskabelige viden og de praktiske erfaringer, der er gjort siden 1968. Arbejdsgruppen til forberedelse af den multilaterale konsultation, der skal færdiggøre konventionen, har afholdt en række møder, og der foreligger nu et meget gennearbejdet udkast. Det er mere tidssvarende end 1968-konventionen, og kravene til beskyttelsen af dyrs velfærd er blevet et større. Endvidere foreligger der fra arbejdsgruppen fire "Code of Conducts", der indeholder mere detaljerede regler for transport af visse dyrearter ved hhv. sø-, vej-, jernbane- og lufttransport.

Kommissionen har deltaget som observatør i møderne i arbejdsgruppen til forberedelse af den multilaterale konsultation og har igennem længere tid tilkendegivet, at den ville forsøge at opnå et mandat, så EU kan forhandle og undertegne konventionen.

Det er Kommissionens opfattelse, at der er delt kompetence på det område, der omfattes af konventionen, idet store dele af den falder ind under EU-reglerne på området, herunder særlig direktiv 91/628/EØF af 19. november 1991 om beskyttelse af dyr under transport som ændret ved direktiv 95/29/EF af 29. juni 1995. Kommissionen finder det derfor rimeligt, at EU udover medlemsstaterne bliver kontraherende part i den reviderede konvention.

Henstillingen er rettet til Rådet i medfør af EF-traktatens artikel 300, hvorefter Kommissionen ved indgåelse af aftaler mellem Fællesskabet og en eller flere stater eller internationale organisationer retter henstillinger til Rådet, der bemyndiger Kommissionen til at indlede de nødvendige forhandlinger. Forhandlingerne vil skulle føres af Kommissionen i samråd med et særligt udvalg, der er udpeget af Rådet til at bistå den i dette arbejde, og inden for rammerne af de direktiver, som Rådet måtte meddele den.

Rådet skal træffe afgørelsen om bemyndigelsen med kvalificeret flertal.

Formål og indhold

Formålet med at give Kommissionen bemyndigelse til at deltage formelt i forhandlingerne på vegne af EU er at sikre, at bestemmelserne i den reviderede konvention ikke kommer i modstrid med eller

kommer til at afvige unødvendigt fra de EU-regler, der gælder for transport af dyr mellem EU-medlemsstaterne.

Formålet med Fællesskabets deltagelse i den reviderede konvention er endvidere at understrege den pligt til at sikre respekten for og beskyttelsen af dyr, således som den er fastslået i protokollen (protokol nr. 10) om dyrebeskyttelse og dyrevelfærd, der er indføjet som et bilag til EF-traktaten.

Det er endelig et mål med Kommissionens deltagelse i forhandlingerne om den reviderede konvention at få indføjet en undtagelse til bestemmelserne om bilæggelse af tvister. Kommissionen ønsker, at tvister mellem EU-medlemsstater på dette område skal afgøres af EF-Domstolen og ikke af det voldgiftssystem, som udkastet til en revideret konvention lægger op til. Det er i den forbindelse også Kommissionens opfattelse, at Den Europæiske Unions område i henhold til konventionen skal forstås som et enkelt lands område, hvorved transport af dyr, som finder sted på EU's område ikke er "international transport", og derfor ikke falder ind under konventionens anvendelsesområde.

Kommissionen henstiller således, at Rådet giver den mandat til at forhandle om EU's deltagelse i den reviderede europæiske konvention om beskyttelse af dyr under international transport, at Rådet udpeger et særligt udvalg til at bistå Kommissionen, og at medlemsstaterne og Kommissionen, i det omfang den reviderede konvention også omfatter spørgsmål, der hører under medlemsstaternes kompetence, sikrer en fælles holdning og hjælp af et snævert samarbejde under forhandlingerne.

Kommissionen skal i givet fald forhandle ud fra forhandlingsdirektiver, hvorefter Kommissionen skal sikre, at der er overensstemmelse mellem den reviderede konvention og de relevante EU-regler og at transporten mellem medlemsstaterne ikke påvirkes ugunstigt.

Udtalelser

Efter EF-traktatens artikel 300 skal Europa-Parlamentet ikke udtale sig i forbindelse med Rådets bemyndigelse af Kommissionen til på Fællesskabets vegne at indlede forhandlinger med tredjelande.

Gældende dansk ret

De danske regler om transport af dyr er fastsat i to bekendtgørelser.

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 208 af 17. juni 1964 om transport af dyr med senere ændringer indeholder bl.a. generelle regler om forsvarlig transport af dyr og specifikke regler om godkendelse af køretøjer til transport af dyr samt arealkrav mv. Bekendtgørelsen gælder primært for nationale transporter op til 50 km, transport af enkeltdyr ledsaget af en fysisk person, der er ansvarlig for dyret, samt ikke-kommercielle transporter.

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 703 af 19. juli 2001 gennemfører Rådets direktiv 91/628/EØF om beskyttelse af dyr under transport som ændret ved direktiv 95/29/EF i dansk ret. Bekendtgørelsen gælder primært for nationale transporter over 50 km samt transport mellem EU-landene i kommercielt øjemed.

Konsekvenser

Vedtagelse af forhandlingsmandatet til Kommissionen har hverken lovgivningsmæssige, statsfinansielle konsekvenser eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forhandlingsmandatet indebærer, at Kommissionen fører forhandlingerne om revisionen af den europæiske konvention om beskyttelse af dyr under international transport på de områder, hvor EU har enekompetence.

Det foreliggende forhandlingsmandat er ikke tilstrækkeligt detaljeret til at fastslå, om Kommissionen vil arbejde for det højeste niveau af dyrebeskyttelse, hvis beskyttelsesniveauet i udkastet til den reviderede konvention er højere end beskyttelsesniveauet i de gældende EU-regler om beskyttelse af dyr under transport.

Det fremgår ikke af henstillingen, om medlemsstaterne vil få lejlighed til under forhandlingerne om konventionen at fremføre nationale synspunkter.

Høring

Kommissionens henstilling har ikke været sendt i national høring, men medlemmerne af Den Nationale Komité vedrørende landbrugsdyr blev på mødet den 2. august 2000 mundtligt orienteret om status for forslaget. Der var ingen bemærkninger fra komitéens medlemmer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

9. Vedtagelse af Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om etablering af mindstekrav for beskyttelse af svin.

KOM (2001) 20 endelig

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 13. juni 2001. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

I Rådets direktiv 91/630/EØF er der fastsat mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Efter direktivets art. 6 skal Kommissionen senest den 1. oktober 1997 forelægge Rådet en rapport udarbejdet på grundlag af en udtalelse fra Den Videnskabelige Veterinærkomité om det eller de intensive opdrætsystemer, der ud fra et patologisk, zooteknisk, fysiologisk og adfærdsmæssigt synspunkt opfylder kravene til svins velfærd, samt om de forskellige systemers

samfundsøkonomiske følger. Denne rapport skal navnlig omhandle velfærd for søer opdrættet i forskellige grader af indelukning og i flok, og den skal være ledsaget af relevante forslag fra Kommissionen.

Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel blev derfor anmodet om at undersøge velfærd for svin opdrættet i intensive produktionssystemer.

Komitéen afgav udtalelse den 30. september 1997. Udtalelsens konklusioner peger på, at det er nødvendigt, at Kommissionen træffer foranstaltninger til yderligere forbedring af svins velfærd.

På baggrund af disse konklusioner har Kommissionen besluttet at fremlægge et forslag til ændring af Rådets direktiv 91/630/EØF.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort nærmere for nærheds- og proportionalitetsprincippet i direktivforslaget. Det er Justitsministeriets opfattelse, at forslaget ikke giver problemer i forhold hertil.

Formål og indhold

Forslaget til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF har til formål at få indført dyrevelfærdsmæssige forbedringer i det intensive svineopdræt.

Direktivforslaget indeholder ændring af følgende punkter:

Samlede frie gulvareal

Der er ikke foreslået ændringer til krav i det gældende direktivs artikel 3, nr. 1 om det samlede frie gulvareal til hver *fravænnede gris eller avls-/slagtesvin*, der opdrættes i flok. Bestemmelsen er dog foreslået ændret til artikel 3, nr. 1a.

I artikel 3, nr. 1b er der foreslået indført krav til det samlede frie gulvareal *for søer og gylte*, der holdes i grupper. Det samlede frie gulvareal skal være 1,64 m² for hver gylt og 2,25 m² for hver so. Når disse svin holdes i grupper med færre end 6 dyr, skal det samlede frie gulvareal øges med 10 procent, mens det kan formindskes med 10 procent, når der er mere end 40 dyr.

Mindstekrav for, hvor stor en del af gulvarealerne der skal være fast

Artikel 3, nr. 2 foreslås ændret, så der fastsættes mindstekrav for, hvor stor en del af gulvarealerne, der skal være fast.

Der foreslås indført bestemmelser for størrelsen af det faste gulv til drægtige søer og gylte. Af forslaget fremgår det, at det sammenhængende areal med fast gulv skal være mindst 0,8 m² pr. gylt og 1,1 m² pr. so. Af det faste gulv må højst 10 procent anvendes til dræning.

Der er ligeledes foreslået krav til bjælkebredden i betonspaltegulve, hvor svin holdes i flok. Det fremgår, at den maksimale spalteåbning for pattegrise og fravænnede grise må være 11 mm. Den

maksimalle spalteåbning må for avls-/slagtesvin være 20 mm, mens den for gylte og søer maksimalt må være 22 mm. Tilsvarende er der forslået bestemmelser for bjælkebredden, som skal være mindst 50 mm for på ttegrise og fravænnede grise samt mindst 80 mm for avls-/slagtesvin, gylte og søer.

Forbud mod anvendelse af bindsler til søer og gylte

I artikel 3, nr. 3 præciseres det, at der indføres et forbud for alle staldbygninger fra den 1. januar 2006 mod at anvende bindsler til søer og gylte. Baggrunden for denne præcisering er, at det eksisterende direktivs artikel 3, nr. 2, er uklart formuleret. Efter det eksisterende direktiv var det dog også hensigten at indføre et forbud fra den 1. januar 2006 mod anvendelse af bindsler til søer og gylte.

Gruppeopstaldning af søer og gylte

Det foreslås i artikel 3, nr. 4a, at søer og gylte skal holdes i grupper fra 4 uger efter løbning til 7 dage før det forventede faretidspunkt. I denne bestemmelse er der desuden krav om, at længden af en stis korteste side skal være 2,8 meter, hvor søer og gylte holdes i grupper.

Af artikel 3, nr. 4b fremgår, at svinene let skal kunne vende sig i den periode, hvor søer og gylte ikke holdes i grupper – det vil sige i de 4 uger efter løbning, hvor svinene kan holdes i individuelle stier. Undtaget herfra er dog søer, som holdes i farestier.

Det fremgår desuden af artikel 3, nr. 8, at aggressive svin kan opstaldes midlertidigt i individuelle stier. I sidste sætning af artikel 3, nr. 8 er det foreslået, at disse svin også let skal kunne vende sig, når de holdes i individuelle stier.

Øvrige velfærdsmæssige krav

Som artikel 3, nr. 5, 6 og 7 foreslås regulering af :

- Rodemateriale til *alle* søer. Rodematerialet skal opfylde kravene i bilaget.
- Fodringsystemer, hvor søer holdes i flok.
- Foder med både højt fiberindhold og højt energiindhold til *alle* søer.

Overgangsperiode

Kommissionen foreslår i artikel 3, nr. 9, at bestemmelserne i artikel 3, nr. 1b, nr. 2, nr. 4a, nr. 5 og sidste sætning af nr. 8 skal gælde fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter samt for bedrifter, som tages i brug for første gang efter denne dato.

Kravet i artikel 3, nr. 4b om at søer og gylte, der holdes i individuelle stier, let skal kunne vende sig, skal gælde fra den 1. januar 2008 for alle nyopførte og genopførte bedrifter, samt for bedrifter, som tages i brug for første gang efter denne dato.

Fra den 1. januar 2013 gælder alle kravene for alle bedrifter.

For bedrifter med under ti goldsøer og drægtige søer gælder kravet i artikel 3, nr. 4a om gruppeopstaldning ikke.

Krav om uddannelse af personale med fokus på velfærdsaspekter

Kommissionen foreslår, at der som ny artikel 5a indføres en bestemmelse, hvorefter enhver, der passer dyrene, skal have modtaget instrukser og vejledning om bestemmelserne i artikel 1, 2 og 3 samt i bilaget til direktivet. Medlemsstaterne skal sørge for, at der er adgang til uddannelseskurser, som specielt skal fokusere på velfærdsaspekter.

Udarbejdelse af nye rapporter inden den 1. januar 2004 og den 1. januar 2008

I direktivforslagets artikel 2, nr. 1 foreslås, at Kommissionen inden den 1. juli 2004 udarbejder en rapport på grundlag af en udtalelse fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel. Rapporten skal ledsages af forslag til regulering af arealkrav og gulvtyper for fravænnede grise og avls-/slagtesvin.

Kommissionen skal desuden inden den 1. januar 2008 forelægge en rapport ligeledes udarbejdet på grundlag af en udtalelse fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel. Denne rapport skal især belyse :

- Belægningsgradens virkninger for svins velfærd
- Udvikling i opstaldningssystemer, hvor drægtige søer holdes i flok
- Arealkrav for individuelt opstaldede voksne avlsorner
- Udvikling i løstaldssystemer for søer i løbeafdeling samt for diegivende søer, som opfylder søernes behov uden risiko for pattegrisenes overlevelse
- Udvikling af metoder, som vil mindske behov for operativ kastration
- Forbrugernes holdning og adfærd overfor svinekød, hvis svins velfærd ikke forbedres
- Samfundsøkonomiske følger af forskellige opdrætssystemer

Ændring af forskriftsproceduren

Kommissionen foreslår artikel 10 ændret, så proceduren for ændringer af bilaget til direktivet sker i overensstemmelse med artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF.

I modsætning til den nuværende forskriftsprocedure i direktivets artikel 10, fremgår det af artikel 5 i Rådets afgørelse, at Kommissionen regelmæssigt skal holde Europa-Parlamentet underrettet om udvalgenes arbejde. Derved får Parlamentet større mulighed end tidligere for at blive inddraget i forskriftsproceduren.

Rådets kompetence ændres også, idet Rådet nu kun med *kvalificeret flertal* kan nedstemme et forslag fra Kommissionen til ændringer af bilaget til direktivet. Tidligere kunne Rådet med *simpelt flertal* nedstemme et forslag.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har den 14. juni 2001 afgivet udtalelse om forslaget.

Europa-Parlamentet fremkom med i alt 33 ændringsforslag. Blandt disse ændringsforslag bør fremhæves, at Parlamentet foreslår en forøgelse af det samlede frie gulvareal til hver fravænnede gris eller avls-/slagtesvin.

Desuden foreslår Europa-Parlamentet, at søer og gylte skal holdes i grupper fra 7 dage efter løbning til 7 dage før forventet faretidspunkt.

Europa-Parlamentet foreslår endvidere, at der skal være installeret overbrusningsanlæg eller tilsvarende ordning i stier med avls- og slagtesvin over 20 kg.

Ingen af Europa-Parlamentets ændringsforslag ses at være accepteret i det seneste forslag af 5. september 2001 (dokument nr. 11408/01, AGRILEG 202), som Justitsministeriet er i besiddelse af.

Gældende dansk ret

De danske regler om svin er fastsat i tre love :

- lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte,
- lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin og
- lov nr. 173 af 19. marts 2001 om udendørs hold af svin.

Desuden er der fastsat regler i bekendtgørelse om beskyttelse af svin, som gennemførte direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

De ovenfor nævnte love bygger på udtalelser fra Arbejdsgruppen om hold af svin.

Der er fastsat overgangsbestemmelser i de nævnte love. Det fremgår af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, at kravene til bygninger, der er taget i brug før lovens ikrafttræden, skal være opfyldt senest den 1. januar 2014.

Konsekvenser

På trods af at Danmark er en af de største eksportører af svineprodukter, må direktivforslaget forventes at få forholdsvis begrænsede samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Årsagen hertil er, at Danmark gennem national lovgivning har gennemført regler for indendørs hold af svin, der på flere punkter går videre end det eksisterende direktiv, og som stort set lever op til kravene i direktivforslaget. Desuden vil kravene i direktivforslaget gælde for alle svineproducenter i EU, hvorfor det må forventes, at den danske konkurrenceevne ikke forringes i forhold til andre medlemslande.

Det bemærkes, at de fleste nødvendige ændringer af den danske lovgivning vil kunne ske ved bekendtgørelse, da justitsministeren både i de ovenfor nævnte love om svin og i dyreværnsloven har hjemmel til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af De Europæiske Fællesskabers direktiver om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd.

Hvis direktivforslaget vedtages i sin nuværende form, vil der umiddelbart blive tale om følgende ændringer i de nuværende danske regler :

- Anden beregningsmåde af det samlede frie gulvareal til drægtige søer og gylte ved gruppeopstaldning
- Gennemførelse af regler om størrelsen af spalteåbninger og bjælkebredder i betonspaltegulve
- Krav om at aggressive søer og drægtige søer og gylte, der holdes i individuelle stier, skal kunne vende sig. Der stilles ikke krav herom i de nuværende danske regler
- Krav om rodemateriale til *alle* søer og gylte. De nugældende danske regler stiller blot krav om, at drægtige søer og gylte skal have adgang til rodemateriale
- Krav om fiberindholdet i foderet til *alle* søer og gylte. Kravet stilles efter de nugældende danske regler kun for drægtige søer og gylte
- Mere specifikke krav til uddannelse af personale

Der vil endvidere blive tale om lovændringer, idet overgangsperioden i direktivforslaget er kortere end i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte. Overgangsperioden i direktivforslaget udløber den 1. januar 2013, hvorimod overgangsperioden i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte udløber den 1. januar 2014. Dette indebærer navnlig, at svineproducenterne skal opfylde kravene om gruppeopstaldning af drægtige søer og gylte samt arealkravene i direktivet et år tidligere.

På baggrund af det ovenstående må det derfor antages, at direktivforslaget vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser for de danske svineproducenter. Navnlig kravet om, at søer og gylte i individuelle stier skal kunne vende sig, vil have økonomiske omkostninger.

Høring

Direktivforslaget blev sendt i høring den 31. januar 2001 hos medlemmerne af Den Nationale Komité vedrørende landbrugsdyr samt i andre interesseorganisationer.

Direktivforslaget har været drøftet på møder i Den Nationale Komité vedrørende landbrugsdyr den 6. februar 2001, den 24. april 2001 samt den 16. maj 2001.

Til det oprindelige udkast til direktivforslaget har Justitsministeriet modtaget skriftlige bemærkninger fra Det Dyreetiske Råd, Landbrugsraadet (der ligeledes svarer på vegne af Landsudvalget for Svin, De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug og Danske Slagterier), Specialarbejderforbundet i Danmark (SiD), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Det Veterinære Sundhedsråd, Dyrenes Beskyttelse, Danske Svineproducenter, Landsfor eningen af Økologiske Kødproducenter, Skov- og Naturstyrelsen, Dyreværnsrådet samt Den Danske Dyrlegeforening.

Det Dyreetiske Råd finder det meget positivt, at der på EU-niveau er tiltag til forbedringer af lovgivningen vedrørende svin. Rådet bemærker, at en stor del af de initiativer, som forslaget indeholder, allerede findes i dansk lovgivning, men at der også er skærper. Rådet bemærker endvidere, at de mere vidtgående dele af forslaget stemmer overens med rådets anbefalinger i "Udtalelse vedrørende svineproduktion" (1993). Rådet hilser især forslaget om uddannelse af personale velkomment. Rådet finder, at Danmark på de punkter, hvor dansk lovgivning er mere vidtgående end forslaget, bør arbejde for at bringe de øvrige EU lande på niveau med Danmark. Rådet finder desuden, at der allerede på nuværende tidspunkt findes tilstrækkelig dokumentation for

belægningsgraden, således at det bør skrives ind i forslaget nu og ikke først efter en ny rapport i 2008.

Landbrugsraadet støtter de forslag til fælles mindstekrav i EU, som allerede opfyldes af bestemmelserne i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte. Det er dog en forudsætning, at kravene i direktivforslaget først får virkning fra 1. januar 2014, hvor overgangsperioden efter dansk lovgivning udløber. Landbrugsraadet kan ikke anbefale de stramminger, der går videre end de danske regler. Landbrugsraadet kan især ikke støtte de foreslåede krav om fast eller drænet gulv også for goldsøer. Landbrugsraadet mener, at disse krav i stedet bør behandles i den rapport, som skal udarbejdes inden 1. januar 2008.

Specialarbejderforbundet i Danmark finder, at forslaget er et godt initiativ. SiD finder særligt det foreslåede krav om uddannelse vigtigt. SiD anfører, at det bør beskrives, hvilke mindstekrav der skal stilles til uddannelsen. SiD bemærker endvidere, at indretning af stalde og bokse skal tage hensyn til arbejdsmiljøet for det personale, der passer dyrene, hvorfor SiD foreslår, at der indføres en artikel i direktivet herom.

Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) har alene bemærkninger til den foreslåede artikel 5a om uddannelse af personale, en bestemmelse som SALA finder uklar. SALA antager, at de foreslåede krav om uddannelse allerede opfyldes af de eksisterende danske regler for husdyrbrug/svineavl. SALA henviser herved til landbrugslovens erhverveskrav til erhververens uddannelse. SALA anfører, at hvis denne antagelse ikke er korrekt, anbefales det, at Danmark modsætter sig forslaget. For så vidt angår de øvrige bestemmelser i direktivforslaget henviser SALA til Landbrugsraadets høringssvar.

Det Veterinære Sundhedsråd har bemærkninger til mindstekravet for, hvor stor en del af gulvarealerne, der skal være fast. Rådet mener, at det virker ulogisk, at den del af gulvet, der skal være sammenhængende areal med fast gulv, kun udgør en tredjedel og ikke det samlede liggeareal, der udgør mindst halvdelen. Det faste gulv bør mindst udgøre liggearealet for samtlige grise. Endvidere finder rådet, at det er vanskeligt at have ens regler for gulvarealet for både 3-4 ugers fravænningsgrise og slagtesvin på 100 kg. Rådet kommer med et forslag til en ændret formulering af artikel 3, nr. 2. Endelig finder rådet, at der bør indføres krav om etablering af sprinkleranlæg til afkøling af søer og slagtesvin.

Dyrenes Beskyttelse støtter, at de foreslåede krav til fast gulv kommer til at svare til dansk lovgivning. Dyrenes Beskyttelse finder endvidere, at både søer og slagtesvin skal have halm. Dyrenes Beskyttelse finder det uacceptabelt, at der ikke fastsættes krav til totalarealer, ligesom det er uacceptabelt, at der ikke meget hurtigere end den 1. januar 2008 foreligger en rapport fra Kommissionen.

Danske Svineproducenter mener, at den foreslåede dato i overgangsbestemmelsen i artikel 3, nr. 9 er for kort. Danske Svineproducenter anbefaler den 1. januar 2014 som skæringsdato, da denne dato svarer til den danske lovgivning. Herudover finder Danske Svineproducenter det urimeligt, at reglerne om løsgående søer ikke gælder for besætninger under 10 søer.

Svineudvalget under Landsforeningen af Økologiske Kødproducenter finder, at initiativet bag direktivforslaget er positivt. Udvalget fremhæver i den forbindelse det foreslåede krav om uddannelse. Udvalget ønsker, at der indføres et totalt forbud mod fixering af svin, samt at de danske

krav om overbrusningsanlæg indføres i hele EU. Udvalget finder, at overgangsperioden bør være så kort, som det er praktisk muligt .

Skov- og Naturstyrelsen bemærker, at der vil være miljømæssige fordele forbundet med det foreslåede mindstekrav til den del af golvarealet, der skal være fast.

Dyreværnsrådet finder, at danske regler på området skal gælde for hele EU. Dyreværnsrådet finder endvidere, at en revurdering af belægningsgraden ikke bør afvente Kommissionens rapport i 2008, som skal udarbejdes på baggrund af en udtalelse fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel.

Den Danske Dyr lægeforening har bemærkninger til forståelsen af bestemmelsen om opdeling af det samlede frie golvareal på 1,3 m² for søer. Foreningen foreslår desuden, at tiden, hvor søerne må sættes i faresti før faring, bør øges til 10-14 dage, i stedet for de foreslåede 7 dage.

Forbrugerstyrelsen, som har svaret på Erhvervsministeriets vegne, har ingen bemærkninger til direktivforslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (forhandlingsoplæg) den 15. juni 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 19. – 20. juni 2001, jf. aktuelt notat af 8. juni 2001 og revideret aktuelt notat af 13. juni 2001.

• Vedtagelse af Rådets direktiv vedrørende EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest.

KOM (2001) 462 endelig.

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 8. juni 2001. Ændringerne er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2000) 462 af 15. september 2000 fremsendt forslag til Rådets direktiv om EF-foranstaltninger til bekæmpelse af klassisk svinepest. Forslaget er oversendt til Rådet den 18. september 2000.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Klassisk svinepest er en alvorlig sygdom, som når den forekommer i EU hæmmer samhandelen, eksporten og flytninger af dyr og produkter, hvorfor fællesskabsregulering er nødvendig.

Formål og indhold

De alvorlige og omkostningstningskrævende udbrud af klassisk svinepest i de senere år og udviklingen af nye vacciner har gjort det nødvendigt at tage de gældende bestemmelser for udryddelse af sygdommen op til nyvurdering. Formålet med Kommissionens forslag er at fastsætte bekæmpelsesforanstaltninger til udryddelse af sygdommen for at sikre udviklingen i svinesektoren og bidrage til beskyttelse af dyresundheden i EF. Sygdommen kan ramme både tamsvin og vildtlevende svin. Med forslaget foretages en revision af de hidtidige bestemmelser i direktiv 80/217/EØF, som ophæves. Desuden foretages der visse ændringer i den hidtidige bekæmpelsespolitik, der er baseret på ikke-vaccination og nedslagning ved sygdomsudbrud samt vaccination i nødsituationer med restriktioner på handelen. Baggrunden for denne ændring er udtalelse fra Kommissionens Videnskabelige Komite i 1997 om at overveje anvendelse af markørvaccine, som vil kunne give en beskyttende immunitet, der er forskellig fra en immunrespons, som er fremkladt efter en infektion med svinepest. Det foreslås, at der som led i den eksisterende ikke-vaccinationspolitik kan anvendes markørvacciner i nødsituationer på nærmere betingelser og under kontrol.

Det foreslås desuden at der efter forskriftskomiteprocedure vil skulle træffes beslutning om handelsrestriktioner for områder, hvor der har været anvendt vaccination.

Endelig foreslås der visse tilpasninger af reglerne herunder, at der ved tilfælde af svinepest hos vildtlevende svin og på slagterier skal foretages anmeldelse og iværksættes foranstaltninger for at mindske en evt. udbredelse. Der skal udarbejdes en manual til sikring af bedre diagnosticering af svinepest samt regler for undersøgelser, der skal udføres efter et sygdomsudbrud. Der foreslås endvidere ændringer af reglerne om supplerende foranstaltninger for kontakt svinebesætninger, hvor virus kan være ført ind og af reglerne om genindsætning af svin på besætninger, der har været inficeret. Endelig foreslås der ændring af reglerne for forebyggelse af spredning af svinepest via sæd, æg og embryoner.

I lyset af forhandlingerne er forslaget udvidet til også at omfatte et totalt forbud mod fodring af svin med kantine og husholdningsaffald på grund af risikoen for spredning af sygdomme.

De nye regler vil skulle træde i kraft og opfyldes af medlemslandene fra 1. juli 2002.

Det bemærkes, at forslaget om animalske biprodukter KOM(2000) 574 bl.a. stiller som betingelse for anvendelsen af animalsk protein i foder, at der ikke må ske art til art fodring. Dette forslag opnåede fælles holdning på rådsmødet (landbrug) i juni 2001. Det bemærkes endvidere, at der parallelt i Den Stående Foderstofkomité forventes behandlet forslag om udvidelse af listen over forbudte bestanddele i foderstoffer til at inkludere kantine- og køkkenaffald.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har afgivet betænkning d. 14. juni 2001 og støtter overordnet forslaget. Udover nogle tekniske ændringsforslag tilslutter Parlamentet sig anvendelse af markørvaccine som forebyggende foranstaltning for at undgå massive nedslagninger i tilfælde af sygdomsudbrud. Tilsvarende støttes forbudet mod fodring med køkken- og kantineaffald, men med forpligtelse for Kommissionen til at fremsætte forslag, der giver mulighed for national derogation på nærmere betingelser.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. En vedtagelse af forslaget skønnes at forbedre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Ved høring af §2-udvalget (landbrug) har Landbrugsrådet på vegne af landbrugets organisationer haft bemærkninger til forslagens dele om nødvaccination og om bekæmpelsesstrategierne i iagttagelses- og overvågningszoner. Det påpeges, at det skal sikres, at der er international accept af brugen af nødvaccinationer, idet det i modsat fald vil kunne få uacceptable konsekvenser for eksporten af svinekød, ligesom det skal sikres, at der kan skelnes klart mellem svin, der er behandlet med markørvaccine og svin, der er inficeret med svinepest. Det bemærkes vedrørende bekæmpelsesstrategier, at disse bør målrettes mod en effektiv og hurtig sanering af inficerede og mistænkte besætninger i nærområder omkring et udbrud.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er fremsendt grundnotat om sagen den 16. november 2000. Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg (forhandlingsoplæg) den 15. juni 2001 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug) den 19. – 20. juni 2001, jf. aktuelt notat af 8. juni 2001.

11. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) Nr. 723/97 om gennemførelse af medlemsstaternes aktionsprogrammer inden for kontrol med udgifter der påhviler EUGFL, Garantisektionen

KOM (2001) 308 endelig Bind I/II.

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2001) 308 endelig af 11. juni 2001 fremsat forslag om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 723/97 om gennemførelse af medlemsstaternes aktionsprogrammer inden for kontrol med udgifter, der påhviler EUGFL, Garantisektionen. Forslaget er oversendt til Rådet den 22. juni 2001.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er tale om en ændring af en eksisterende forordning om Kommissionens medfinansiering af visse af medlemsstaternes kontroltiltag for så vidt angår støtteordninger inden for den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er - inden for de finansielle rammer, der stilles til rådighed - at forlænge den eksisterende medfinansieringsordning med 1 år, dvs. til og med 2002, på i øvrigt uændrede vilkår. De finansielle rammer forudses at være 15 mio. EUR for hvert af årene 2002 og 2003.

I henhold til den gældende forordning kan Kommissionen medfinansiere med op til 50% kontroltiltag, som medlemsstaterne iværksætter, og som skyldes nye kontrolkrav i EU-lovgivningen. Forordningen er blevet brugt til medfinansiering af f.eks. enkeltdyrregisteret for kvæg og anvendelse af geografiske informationssystemer (GIS) i arealregistreringen.

Kommissionen har på mødet den 1.-2. oktober 2001 i Specialkomiteen for landbrug erklæret, at dens endelige forslag vil gå ud på, at ordningen forlænges med to år, dvs. til og med 2003.

Forslaget herom er fra Kommissionens side begrundet med, at den evaluering af ordningen, der i henhold til den gældende forordnings artikel 7 skal foretages, og som omfatter perioden 1997-2001, ikke kan afsluttes før juli 2002, og at der bør gives tid til en grundig gennemgang af evalueringsrapporten.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har udtalt sig om forslaget og har ikke haft bemærkninger.

Gældende dansk ret

Der er ingen danske regler på området.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser udover virkningen på EU-budgettet.

Høring

§2-udvalget (landbrug) har udtalt, at man principielt er imod forslaget, men samtidig klar over, at det nuværende kvalificerede flertal for forslaget i Rådet (landbrug) gør det umuligt at ændre.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

12. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EØF) Nr. 2262/84 om særlige foranstaltninger inden for olivenoliesektoren.

KOM (2001) 455 endelig.

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 455 af 2. august 2001 fremsendt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning nr. 2262/84 om særlige foranstaltninger inden for olivenoliesektoren. Det fremgår ikke, hvornår forslaget er oversendt til Rådet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet ordningen er et led i gennemførelsen af EU's fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

For at EF-forordningerne i olivenoliesektoren kan fungere efter hensigten, er der blevet oprettet kontrolkontorer, som skal føre tilsyn med, at de fastsatte forpligtelser overholdes i de olivenolieproducerende medlemsstater.

I medfør af Rådets forordning nr. 2262/84, senest ændret ved Rådets forordning 150/99, dækker EF's almindelige budget til og med produktionsåret 2001/02 50 pct. af disse kontrolkontorens faktiske udgifter. Kommissionen skulle inden den 1. oktober 2001 tage stilling til, om det er nødvendigt, at EF fortsat er med til at dække kontorenes udgifter.

Rådet forlængede i juli 2001 den gældende støtteordning for olivenolie i tre år, dvs. indtil 31. oktober 2004 (produktionsåret 2003/04). Fra den 1. november 2004, skal der indføres en ny støtteordning.

Kommissionen finder på denne baggrund, at EF fortsat bør dække 50 % af udgifterne til de kontorer, der foretager forskellige former for kontrol af den netop forlængede støtteordning. Der foreslås en forlængelse til og med produktionsåret 2004/05. Begrundelsen for at medtage produktionsåret 2004/05 er, at kontrolkontorene skal være i stand til at foretage den fornødne supplerende kontrol vedrørende det foregående produktionsår samt sikre kontinuiteten i kontrolordningen.

Kommissionen vil inden den 1. oktober 2004 undersøge om det er nødvendigt at opretholde tilskuddet efter produktionsåret 2004/05.

Udgiften på EF-budgettet anslås til 43,5 MEUR i alt for regnskabsårene 2002-05.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Ingen.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark udover virkningen på EU-budgettet.

Høring

§2-udvalget (landbrug) har ikke haft bemærkninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

13. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning Nr. 404/93 om den fælles markedsordning for bananer.

KOM (2001) 477 endelig.

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2001) 477 af 21. august 2001 fremsendt forslag om ændring af forordning (EØF) nr. 404/93 om den fælles markedsordning for bananer.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet ordningen er et led i gennemførelsen af EU's fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Efter vedtagelsen af Rådets forordning (EF) nr. 216/2001 af 29. januar 2001 om ændring af forordning (EØF) nr. 404/93 om den fælles markedsordning for bananer har der været mange kontakter mellem Kommissionen og de bananeksporterende lande og med andre berørte parter om EU's markedsordning for bananer. Dette har ført til aftaler med USA og Ecuador om forvaltning af indførslen af bananer i EU indtil en ren toldordning træder i kraft, senest den 1. januar 2006.

Ordningerne med USA og Ecuador er inddelt i to faser.

Kommissionen vedtog den 7. maj 2001 nye gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 404/93, hvorved der blev taget hensyn til de indgåede aftaler med USA og Ecuador, og første fase blev derved gennemført.

Det foreliggende forslag drejer sig om en iværksættelse af anden fase. Den eksterne del vedrører følgende:

En mængde på 100.000 tons vil blive overført fra kontingent C til kontingent B. hvorefter kontingenterne bliver på:

- A. 2.200.000 tons
- B. 453.000 tons
- C. 750.000 tons

Kontingent C vil blive forbeholdt toldfri indførsler af bananer fra AVS-lande.

En toldpræference på 300 EUR pr. ton gælder for indførsel af produkter med oprindelse i AVS-lande.

Forslaget tager endvidere sigte på en ajourføring af listen over de produkter, der er omfattet af den fælles markedsordning for bananer, og en berigtigelse af KN-koderne for disse, samt for de produkter, som artikel 17-20 (importsystemet) i forordning (EØF) nr. 404/93 gælder for. Berigtigelserne sker som en følge af ændringer i told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif.

For så vidt angår den interne del af forslaget foreslås det, at EF's tilskud til støtte til producentorganisationer, som er fastsat i artikel 6 i forordning (EØF) nr. 404/93, finansieres af EUGFL, Garantisektionen i stedet for Udviklingssektionen. Denne støtte kan gives til

producentorganisationer, der bliver oprettet indtil den 31. december 2006. Dette foreslås som følge af ændringerne i reglerne om finansiering af EU's landbrugspolitik og for at have samme regler for medfinansiering af støtte til oprettelse og drift af producentorganisationer i banansektoren som de regler, der gælder for støtte til producentorganisationer under den fælles markedsordning for frugt og grøntsager.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Ingen.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget medfører en nedgang i EU's egne indtægter på 15,3 mio. EUR. Dette beløb fremkommer på grundlag af ny told (kontingent A og B) på 7,5 mio. EUR og samtidig tab af toldindtægt (kontingent C) på 22,8 mio. EUR.

Høring

§2-udvalget (landbrug) og §2-udvalget (frugt og grønt) har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg